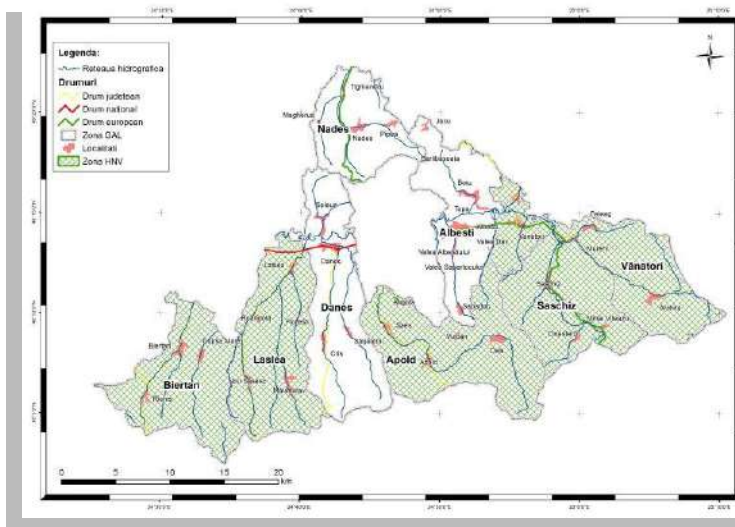

Raport de evaluare a SDL GAL Dealurile Târnavelor

Perioada de evaluare 25.11.2016 – 31.08.2025

Echipa de elaborare

Florentina Călugăr
manager GAL DT

Oliviu Marian
expert tehnic GAL DT

Anca Cojocaru
animator GAL DT

Cuprins

1. Rezumat.....	3
2. Introducere.....	4
3. Informații generale privind SDL.....	5
3.1. Informații despre GAL și activitatea GAL-ului.....	5
3.2 Scurtă descriere a SDL, măsurilor și bugetului, inclusiv modificările de SDL și evoluția alocării financiare ca urmare a realocărilor financiare, bonusărilor, etc.....	7
4. Cadrul de evaluare si metodologia	11
5. Analiza de ansamblu a eficacității SDL.....	43
5.1. Eficacitatea financiară a măsurilor la nivel de SDL	43
5.2. Eficacitatea SDL la nivel de domeniu de intervenție	45
6. Răspuns la întrebările de evaluare	47
7. Factorii de succes și eșec în implementarea SDL.....	48
8. Concluzii și recomandări	53

1. Rezumat

Raportul de evaluare a Strategiei de Dezvoltare Locală a GAL Dealurile Târnavelor aferentă perioadei de programare 2014-2020 reprezintă o analiză aprofundată, cu caracter socio-economic, menită să identifice, să cuantifice și să demonstreze prin dovezi ceea ce s-a realizat, rezultatele obținute și schimbările generate, explicând principalele mecanisme care stau la baza acestor rezultate.

Evaluarea a avut loc în contextul obligativității impuse de Uniunea Europeană GAL-urilor de a realiza evaluarea implementării strategiilor de dezvoltare locală și s-a desfășurat în perioada 07 iulie – 31 august 2025.

Asociația Grupul de Acțiune Locală Dealurile Târnavelor a implementat în teritoriul GAL DT acoperit de 8 comune, Submăsura 19.2 - Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală din PNDR 2014-2020.

Evaluarea reflectă progresul implementării strategiei la data de 31 august 2025 și s-a realizat cu sprijinul personalului angajat al GAL:

- Florentina Călugăr – *manager* din februarie 2013 și până în prezent, cu experiență în coordonarea și derularea activităților de realizare studii, evaluare proiecte, proiectarea instrumentelor de culegere de date, realizarea planurilor de dezvoltare durabilă, scrierea, coordonarea și implementarea proiectelor cu finanțare nerambursabilă, facilitare comunitară, comunicare organizațională

- Oliviu Marian – *expert tehnic*-evaluator proiecte din octombrie 2016 și până în prezent, cu experiență în coordonarea de proiecte la nivel local și proiecte de cooperare, implicarea în proiecte de promovare a egalității de șanse, evaluarea de proiecte și cereri de plată, întocmirea de raportări financiare și tehnice.

- Anca Cojocar – *animator*-facilitator de dezvoltare comunitară din februarie 201 și până în prezent, cu experiență în organizarea de seminarii, conferințe și grupuri de lucru, coordonarea de proiecte la nivel local și proiecte de cooperare, evaluarea de proiecte și cereri de plată, monitorizarea implementării proiectelor cu finanțare prin GAL

Listă de acronime utilizate

MADR – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

AM- Autoritate de Management

AFIR – Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale

LEADER- Legături între Acțiuni pentru Dezvoltarea Economiei Rurale

GAL - Grup de Acțiune Locală

SDL - Strategie de Dezvoltare Locală

DT-Dealurile Târnavelor

ANSVSA - Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor

CRFIR- Centrul Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale

OJFIR- Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale

INS- Institutul Național de Statistică

UAT-Unitate administrativ teritorială

PNDR- Programul Național de Dezvoltare Rurală

2. Introducere

Evaluarea și-a propus să identifice, să cuantifice și să demonstreze prin dovezi ceea ce s-a realizat, rezultatele obținute și schimbările generate, explicând principalele mecanisme care stau la baza acestor rezultate și formulând unele lecții utile pentru îmbunătățirea modului de proiectare și implementare ale strategiei viitoare.

Pentru evaluarea implementării SDL DT s-au stabilit 5 teme de evaluare, obligatoriu a fi incluse în actualul exercițiu de evaluare a implementării SDL, desfășurat de către fiecare GAL:

1. logica intervenției strategiei de dezvoltare locală
2. contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute de strategie
3. valoarea adăugată datorată metodei LEADER
4. factorii de succes și de insucces

Prin metodologia de lucru utilizată s-au furnizat răspunsuri la 8 întrebări de evaluare (6 întrebări comune și 2 întrebări specifice), fiecărei întrebări de evaluare i-au fost asociate unul sau mai multe criterii de evaluare/analiză. Totodată, s-au respectat cerințele obligatorii de formulare a răspunsurilor la unele întrebările de evaluare.

Pentru evaluarea strategiei de dezvoltare locală s-a folosit o combinație între studiul documentelor, colectarea și analiza datelor administrative, ancheta exploratorie pe bază de chestionar, interviuri, verificarea funcționării logicii de intervenție.

Pentru fiecare temă a evaluării și pentru fiecare dintre cele 8 întrebări de evaluare s-au formulat constatări și concluzii.

Raportul cuprinde și concluziile generale ale evaluării, recomandările aferente fiecărei întrebări de evaluare și recomandările generale, precum și prezentarea lecțiilor învățate, cu aplicabilitate în viitor.

Scopul raportului de evaluare

Evaluarea este o componentă importantă a etapei de implementare a strategiei de dezvoltare locală și are ca scop să identifice, să cuantifice și să demonstreze prin dovezi ceea ce s-a realizat, rezultatele obținute și schimbările generate, explicând principalele mecanisme care stau la baza acestor rezultate.

Rezultatele evaluării vor fi folosite pentru a raporta și demonstra la diferite nivele (partenerilor din cadrul GAL, principalilor actori locali, Consiliului director, echipei GAL, entităților implicate în implementarea și evaluarea PNDR etc.), modul în care s-a acționat și ce s-a obținut prin implementarea strategiei (rezultate și efecte), dar și pentru a formula lecții utile pentru îmbunătățirea acțiunilor GAL.

Obiectivele evaluării:

- Să evalueze modul de implementare a SDL 2014–2022, prin colectarea și analiza de date cantitative și calitative, pentru a demonstra la nivelul beneficiarilor, comunităților și al GAL-ului modul de utilizare a resurselor, rezultatele atinse și efectele produse
- Să identifice, pe baza răspunsurilor la chestionare, a documentelor și a analizelor comparative, factorii și mecanismele care au influențat rezultatele SDL, în vederea formulării până la sfârșitul procesului de evaluare a unor măsuri de corecție pentru strategia actuală și a unor recomandări aplicabile în proiectarea și implementarea strategiilor viitoare, cu accent pe îmbunătățirea eficacității, eficienței, relevanței, impactului și sustenabilității.

3. Informații generale privind SDL

3.1. Informații despre GAL și activitatea GAL-ului

Asociația Grupul de Acțiune Locală Dealurile Târnavelor s-a constituit ca parteneriat public – privat în anul 2007 în accepțiunea programului LEADER, membrii fondatori dispunând de resurse umane, logistice și expertiză pentru realizarea unei Strategii de Dezvoltare Locală. Până în prezent s-au operat două modificări ale componenței parteneriatului: atât prin renunțarea unora dintre membrii care, fie nu mai aveau activitate, fie și-au schimbat statutul juridic, cât și prin cooptarea de noi membri care și-au manifestat dorința și interesul de a sprijini dezvoltarea socio-economică și culturală a zonei.

Implementarea SDL 2014-2022 – Submăsura 19.4, 19.2 și 19.3 s-a realizat în baza Autorizației de funcționare a MADR nr. 077/07.09.2016 - [https://tarnava-mare.ro/wp-content/uploads/2018/08/Autorizatie de functionare M19.2 si 19.4.pdf](https://tarnava-mare.ro/wp-content/uploads/2018/08/Autorizatie_de_functionare_M19.2_si_19.4.pdf)

Parteneriatul a cuprins 47 de membri, din care: 8 UAT-uri/parteneri publici, 21 de reprezentanți ai mediului privat (din care 8 SRL-uri, 6 PFA-uri, 5 II-uri, 1 întreprindere familială și 1 cooperativă agricolă) și 18 ONG-uri: asociații și fundații.

Asociația GAL Dealurile Târnavelor își desfășoară activitatea în baza prevederilor Statutului și a unui Regulament de Organizare și Funcționare aprobat prin Hotărâre AGA. Organele de conducere sunt Adunarea Generală a Asociațiilor (din care fac parte toți cei 47 de membri) și Consiliul Director (format din 7 membri, din care trei reprezintă, prin personal de execuție, comunele membre în GAL DT). Forul decizional privind proiectele selectate pentru finanțare prin intermediul Strategiei de dezvoltare locală – LEADER este Comitetul de Selecție, format din 11 membri.

Cultura minorităților etnice din teritoriu a fost reprezentată, în cadrul parteneriatului, de către Forumul Democrat al Germanilor Sighișoara și de Asociația culturală Vânători – Hejasfalvi Kulturalis Egyesulet, însă parteneriatul cuprinde și alte organizații ai căror reprezentanți legali sunt etnici germani și maghiari (minorități cu tradiție în această zonă), cum sunt: Asociația Agriculturilor Maghiari din România – filiala Albești, Întreprinderea Familială Klusch Frederic, Gherghiceanu Gerda PFA, Fernolend Walther PFA, SC BTA SRL.

O pondere importantă în cadrul parteneriatului au avut-o organizațiile neguvernamentale, cu activitate în domenii diverse:

- Agricol: Asociația Crescătorilor de Taurine Vânători, Asociația Agriculturilor Maghiari din România – filiala Albești, Asociația pentru promovarea valorilor profesionale și tehnologice în agricultură și dezvoltare rurală, Asociația Apicolă Valea Târnavelor

Raport de evaluare finală a SDL GAL Dealurile Târnavelor 2014-2022

- Mediu: Fundația ADEPT Transilvania, Asociația EcoTransilvania, ProPark- Fundația pentru Arii Protejate; (anexat statutul fundației ADEPT Transilvania, cf. CS 2.5)
- Cultură/folclor: Asociația folclorică Românașul, Forumul Democrat al Germanilor Sighișoara, Asociația culturală Vânători – Hejasfalvi Kulturalis Egyesulet
- Sport: Asociația Sportivă Gaz Metan Daneș
- Social: Asociația ProBiertan, Asociația medical creștină Lukas spital Laslea, Asociația CasApold, Asociația Speranța Gemina
- Turism: Asociația de turism Târnavă Mare
- Asociație de femei: Asociația Vecinătatea Femeilor din Saschiz/ CS 2.4 (anexat statutul)
- Asociație de tineret: Asociația Vecinătatea Tinerilor din Saschiz/CS 2.3 (anexat statutul)

AGRICULTURA este sector prioritar de dezvoltare a teritoriului, forma asociativă relevantă în acest domeniu fiind Cooperativa Agricolă Fermierul Transilvănean (ref. CS2.6)

Sectorul privat este reprezentat în cea mai mare proporție de microîntreprinderi și întreprinderi mici din domenii diverse:

- Agricol (inclusiv procesare); Suciuc Lucian II, SC Silvagra SRL, Dalmasso Maria Anca II, Burlea Olimpiu PFA, Stroian Zaharie PFA, Iosif Mihai II, Cooperativa Agricolă Fermierul Transilvănean, Cismaș Tincuța Corina II, SC Sebal SRL
- Silvicultură: Hârșan Dumitru II
- Activități profesionale/științifice și tehnice/Mediu: Popa Răzvan Daniel PFA
- Tâmplărie, instalații: Întreprindere Familială Klusch Frederic, SC Izolații Tip Niță SRL
- Comerț: SC Tomis Prodcomimpex SRL, SC Miarom Comind SRL, SC Kyzd SRL
- Turism: SC BTA SRL, Gherghiceanu Gerda PFA, Fernolend Walther PFA, Cartref Saschiz
- Fabricare articole textile/artizanat: Neagu S.E. Elena PFA

Dintre entitățile enumerate, cele care au provenit din afara teritoriului LEADER acoperit de GAL DT au fost în număr de șase – o parte membrii fondatori, iar o parte au fost acceptați ulterior în parteneriat de către AGA întrucât, prin expertiza și experiența lor în domeniile în care își desfășoară activitatea, pot contribui la buna implementare a Strategiei de dezvoltare locală:

- ProPark – Fundația pentru Arii Protejate, cu sediul în loc. Brașov – ONG recunoscut la nivel național și internațional pentru proiectele derulate în scopul valorizării corecte a resurselor naturale din arii protejate: situri Natura 2000, ș.a. GAL DT și fundația ProPark au încheiat un parteneriat pentru elaborarea SDL, cu accent pe culegerea datelor prin chestionare pentru analiza diagnostic și SWOT în ce privește resursele naturale din teritoriu și desfășurarea grupurilor de lucru tematice: agricultură (sol), silvicultură (păduri), vânătoare (faună cinegetică) și apă și planificare strategică.
- Gherghiceanu Gerda PFA și Fernolend Walther PFA, ambii cu sediul în sat Viscri, comuna Bunești, județul Brașov – membri fondatori din 2007, susțin activitățile de turism și punere în valoare a produselor locale și participă la întrunirile AGA. În zonă există o tradiție a bunei colaborări între micii producători și întreprinzători locali din agroturism, pachetele turistice incluzând activități pentru întreaga zonă, distanțele mici între localități (inclusiv din teritorii LEADER diferite) permițând acest lucru cu respectarea unui orar prestabilit.
- Popa Răzvan Daniel PFA, cu sediul în loc. Mediaș, județul Sibiu– biolog, expert dezvoltare rurală, membru în Comitetul de Selecție în perioada anterioară de finanțare, implicat activ în realizarea și susținerea prezentărilor privind introducerea acțiunilor de mediu în proiectele inițiate de actori locali la grupurile de lucru și întrunirile publice desfășurate
- Asociația de Turism Târnavă Mare, cu sediul în loc. Sighișoara, județul Mureș – implementează proiecte în domeniul turismului (activități și servicii) în întreaga zonă, turismul fiind un alt domeniu prioritar de dezvoltare a teritoriului GAL DT (municipiul Sighișoara - deși este un pol de dezvoltare socio- economică a zonei- nu a putut fi inclus în parteneriat având peste 20.000 de locuitori)

- Forumul Democrat al Gemanilor Sighișoara – principalul catalizator și coordonator al activităților de punere în valoare a culturii etnicilor sași, cu activitate intensă în comunele din teritoriul LEADER GAL Dealurile Târnavelor. Organizația nu are sediu/punct de lucru în teritoriul GAL DT și nu poate fi punctată la criteriul de selecție CS2.2. din Ghidul Solicitantului pentru participarea la selecția Strategiilor de dezvoltare locală.

3.2 Scurtă descriere a SDL, măsurilor și bugetului, inclusiv modificările de SDL și evoluția alocării financiare ca urmare a realocărilor financiare, bonusărilor, etc.

Obiectivul principal al SDL DT este dezvoltarea potențialului socio-economic (IC = 0,55) și al dezvoltării rurale al tuturor unităților administrativ –teritoriale membre GAL DT.

SDL DT are 4 obiective specifice:

- (1) Creșterea atractivității investiționale durabile microregionale și recreaționale a teritoriului GAL DT;
- (2) Dezvoltarea rețelelor (sistemelor) eco-sociale microregionale pentru creșterea echitabilă social a calității vieții populației
- (3) Conservarea și valorificarea durabilă a resurselor naturale și culturale microregionale- a celor protejate, în special
- (4) Creșterea capacității parteneriale de bună guvernare locală și microregională (incluzând cooperarea extrateritorială administrativă și sectorială în cadrul rețelelor de cooperare în domeniile prioritare de dezvoltare).

Strategia are prevăzut un buget total de 2.024.811,15 Euro și acoperă perioada 25.11.2016-31.12.2023.

Prima versiune a actualei SDL DT a fost elaborată la data de 18.04.2016 și depusă spre evaluare la MADR. Elementele strategice ale acestui document de planificare a dezvoltării locale își au originea și asigură continuitatea procesului de dezvoltare a teritoriului LEADER Dealurile Târnavelor din perioada 2007-2013.

SDL GAL DT a evoluat dinamic în următorii ani, răspunzând cererii ridicate pentru sprijinirea fermelor mici, dezvoltarea antreprenoriatului rural și valorificarea patrimoniului natural și cultural. Modificările/actualizările SDL au urmărit completarea atribuțiilor echipei GAL pentru verificarea cererilor de finanțare și plată (eficientizarea procesului și respectarea principiului „4 ochi”), ajustări ale fișelor măsurilor și criteriilor de selecție, cu accent pe proiecte eco-sociale și de valorificare a resurselor locale, realocări financiare care au contribuit la o mai bună absorbție a fondurilor și la impact vizibil în comunitățile locale, și pentru a reflecta bonusările și realocările finale.

Evoluția și modificările SDL GAL Dealurile Târnavelor (v1-v11)

Versiune	An/Data	Elemente principale	Modificări / Observații
v1	2016	Prima variantă SDL aprobată	Structura inițială a măsurilor și planului de finanțare
v2	2017 (nov.)	Fișe măsuri și criterii de selecție	Ajustări pentru relevanță locală, clarificări fișe

Raport de evaluare finală a SDL GAL Dealurile Târnavelor 2014-2022

v3	2018 (iunie)	Revizuiți structurale	Îmbunătățirea criteriilor eco-sociale și introducerea unor priorități noi
v4	2018 (oct.)	Plan de finanțare actualizat	Realocări între măsuri în funcție de interes
v5	2019 (apr.)	Măsuri sociale și incluziune	Consolidarea sprijinului pentru grupuri vulnerabile
v6	2019	Buget privat 72,55%	Clarificări privind eligibilitatea și funcționarea GAL
v7	2020	Actualizări tehnice	Ajustări în fișele de măsuri și calendar
v8	2021	Plan de finanțare actualizat	Integrarea realocărilor și bonusărilor, focus pe start-up-uri, introducerea măsurii inovative de cooperare în domeniul turismului
v9	2022 (iulie)	Adaptări pentru prelungire	Modificări pentru menținerea relevanței SDL
v10	2023 (feb.)	Revizuiți generale	Adaptare la noile cerințe comunitare și PNDR
v11	2023 (iunie & ian. 2024)	Ultima variantă consolidată	Accent pe diversificare, eco-business, cooperare și marketing teritorial

Pe parcursul implementării SDL, planul de finanțare a suferit mai multe ajustări succesive, determinate de dinamica cererii de proiecte, nevoile reale identificate în teritoriu și introducerea fondurilor de tranziție. SDL a evoluat flexibil, realocând resurse spre măsurile cu **cerere mai mare și impact mai vizibil** pentru comunitate, în timp ce a redus fondurile pentru măsurile cu interes scăzut.

1. Stabilitate pe măsuri de formare și sprijin de bază

- **M01/1A – Înființarea și funcționarea de structuri asociative** a rămas constantă la 20.000 euro, cu o scădere minoră față de alocarea inițială.
- **M02/2A – Susținerea diversificării și creșterii competitivității afacerilor rurale agricole și M03/2A – Mici fermieri** au înregistrat reduceri moderate (aprox. -100.000 euro cumulată), menținându-se însă ca priorități pentru dezvoltarea economică locală.
- **M06/6B – Investiții în infrastructura socială** a rămas stabilă la 80.000 euro, reflectând o cerere constantă, dar redusă ca pondere.

2. Ajustări pe măsuri patrimoniu și de infrastructură de primire turistică

- **M07/6B – Conservarea și promovarea patrimoniului cultural local** a fost redusă la jumătate (de la 100.000 euro la 50.000 euro), în urma rezilierii unui contract de finanțare de către un beneficiar public ca urmare – pe de o parte a schimbării conducerii uat, pe de altă parte din cauza creșterii prețurilor la manoperă și materiale de construcții. Pentru a putea fi implementată, măsura a fost transformată în atipică și s-a permis depunerea de proiecte mixte – investiții și servicii.
- **M09/6A – Turism -sector privat** a scăzut de la 360.000 euro la 269.130 euro, din cauza rezilierii unui contract de finanțare de către un beneficiar privat în perioada pandemiei Covid, valoarea acestuia fiind realocată către măsuri mai accesate (M08)

3. Creșteri semnificative pe măsuri cu impact direct și cerere ridicată

- **M08/6B – Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor pentru populație** a cunoscut cea mai mare creștere: de la 286.832 euro în 2018 la 758.616 euro în 2024. Aceasta reflectă o cerere ridicată și impactul direct al acestor proiecte asupra celor 8 comune din teritoriul GAL DT
- **M10/6A – Afaceri rurale non-agricole** a crescut de la 250.000 euro la 430.000 euro, semn al interesului ridicat pentru înființarea și dezvoltarea microîntreprinderilor noi în zonă.

4. Introducerea fondurilor de tranziție (EURI și FEADR)

Din 2021 și 2022 odată cu bonusarea, respectiv alocarea din perioada de tranziție, bugetul SDL a crescut de la 2.024.811,15 euro la 2.589.236,50 euro. Au fost suplimentare măsurile cu absorbție ridicată (M08, M10), iar fondurile EURI au fost dedicate introducerii unei măsuri inovative în SDL: **M11/6A – Cooperare în sectorul turistic.**

Raport de evaluare finală a SDL GAL Dealurile Târnavelor 2014-2022

De asemenea, bonusarea s-a reflectat și în suplimentarea cheltuielilor de funcționare/animare, ceea ce a permis GAL DT să răspundă mai bine cererii din teritoriu prin acțiuni de animare, lansarea de noi sesiuni de depunere de proiecte și selectarea proiectelor în vederea finanțării.

5. Tendințe generale

- Creștere accentuată a investițiilor în infrastructură și servicii locale (M08).
- Consolidarea sprijinului pentru antreprenoriat rural și diversificare economică (M10).
- Transformarea măsurilor inițiale în măsuri inovative – atipice, pentru a putea fi implementate conform obiectivelor SDL (M05 – Scheme de calitate, M07 – Conservarea și promovarea patrimoniului)
- Reducerea treptată a alocărilor pentru patrimoniu și infrastructura de primire turistică (M07, M09).
- Stabilitate pe măsuri sociale, scheme de calitate și asociativitate (M01, M05, M06).

Evoluția alocărilor pe măsuri – modificări ale Planului de finanțare în perioada 2018-2024 (euro)

Măsura	Iunie 2018	Octombrie 2018	Noiembrie 2020	August 2021	Iulie 2022 (FEADR)	Ianuarie 2024 (FEADR)
M01/1B	23.712	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
M02/2A	241.232	143.047	143.047	141.568	131.831	131.831
M03/2A	120.000	105.000	90.000	90.000	90.000	90.000
M04/3A	143.073	143.073	135.396	135.396	135.396	132.634
M05/3A	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	14.936
M06/6B	80.000	80.000	80.000	80.000	80.000	80.000
M07/6B	100.000	100.000	50.000	50.000	50.000	50.000
M08/6B	286.832	400.017	400.017	489.107	715.790	758.616
M09/6A	360.000	360.000	355.508	267.897	329.130	269.130
M10/6A	250.000	250.000	330.882	330.882	410.000	430.000
Total Măsuri	1.619.849	1.619.849	1.619.849	1.736.796	1.977.148	1.977.148
Cheltuieli funcționare/animare (sM 19.4)	404.962	404.962	404.962	404.962	517.588	517.588

Măsura	Iunie 2018	Octombrie 2018	Noiembrie 2020	August 2021	Iulie 2022 (FEADR)	Ianuarie 2024 (FEADR)
TOTAL SDL	2.024.811	2.024.811	2.024.811	2.170.758	2.494.736	2.494.736

Concluzii:

- ✓ M01, M02, M03 și M06 au rămas relativ constante, doar cu mici ajustări
- ✓ M07 a scăzut de la 100.000 euro la 50.000 euro, menținându-se apoi la acest nivel
- ✓ M08 a crescut semnificativ (de la 286.832 euro la peste 758.616 euro), devenind cea mai importantă măsură
- ✓ M09 a scăzut de la 360.000 euro la 269.130 euro
- ✓ M10 a crescut puternic, de la 250.000 euro la 430.000 euro
- ✓ Din 2021, în urma bonusării primite, în valoare de 116.947 euro (19.2) + 29.000 euro (19.4) rezultata în urma bonusării bugetul total al SDL/ FEADR a crescut de la 2.024.811,15 euro la 2.170.758,15 euro
- ✓ Din 2022, în urma aprobării de către MADR – AM PNDR a *Raportului privind distribuirea fondurilor aferente perioadei de tranziție (FEADR și EURI)*, GAL DT a beneficiat de suplimentarea alocării financiare a SDL cu sumele de 323.977,82 euro valoare FEADR și 94.500,53 euro valoare EURI. Astfel, a crescut bugetul total al SDL de la 2.170.758,15 euro (2021) la **2.589.236,50** euro (FEADR- 2.494.735,97 euro + EURI - 94.500,53 euro)

4. Cadrul de evaluare si metodologia

Pentru evaluarea Strategiei de Dezvoltare Locală s-a folosit o combinație între studiul documentelor, colectarea și analiza datelor administrative, ancheta exploratorie pe bază de chestionar, interviuri, verificarea funcționării logicii de intervenție.

În timp ce studiul documentelor reprezintă o metodă transversală pentru totalitatea întrebărilor de evaluare, colectarea și analiza datelor administrative fundamentează abordarea metodologică atribuită întrebărilor de evaluare.

Colectarea și analiza datelor administrative permit concentrarea pe aspectele procedurale (ex. analiza apelurilor de proiecte, măsuri lansate, număr de proiecte contractate și/sau finalizate) și pe realizările preliminare (ex. analiza indicatorilor financiari, de realizare și de rezultat).

Pentru studiul documentelor au fost utilizate atât documente în legătură cu strategia (cereri de finanțare, ghiduri, modificări de SDL, situații centralizate ale proiectelor, site-ul GAL DT, dar și alte documente relevante, cât și documente din resurse externe (ex. date de la Institutul Național de Statistică, Ghidul Grupurilor de Acțiune Locală pentru implementarea SDL).

S-au realizat și aplicat patru tipuri de chestionare pentru colectarea de informații necesare pentru a răspunde întrebărilor de evaluare, pe mai multe nivele:

- Chestionar pentru beneficiarii direcți ai SDL
- Chestionar pentru beneficiarii indirecti ai SDL
- Chestionar pentru partenerii GAL DT
- Chestionar pentru angajații GAL DT

Chestionarele au fost aplicate online și auto-administrate în cazul la nivelul angajaților GAL DT.

În cazul celor 4 tipuri de respondenți (beneficiari direcți, beneficiari indirecti, angajați ai GAL DT, membri din parteneriatul GAL DT), chestionarele au cuprins atât întrebări închise (cu răspunsuri prestabilite), cât și întrebări cu răspunsuri deschise, pentru a sprijini obținerea de informații relevante în raport cu temele obligatorii incluse în actualul exercițiu de evaluare a implementării SDL, desfășurat de GAL DT.

Pentru evaluarea SDL DT a fost utilizat un mix de metode și tehnici, cantitative și calitative, care să asigure complementaritatea datelor obținute, pentru a asigura o înțelegere sporită a rezultatelor obținute prin intermediul fiecărei metode, respectiv tehnici utilizate.

Informațiile colectate prin studiul documentelor/analiza datelor administrative oferă o bază importantă de înțelegere a contextului de implementare a intervențiilor, a progresului implementării strategiei, a factorilor care influențează pozitiv sau negativ implementarea și rezultatele obținute, a dinamicii mediului socio-economic cu relevanță pentru obiectivele strategiei.

La chestionarele aplicate online pentru evaluarea Strategiei de Dezvoltare Locală (SDL) au răspuns în total **77 de persoane**:

- **6 angajați GAL,**
- **35 beneficiari direcți,**
- **21 parteneri GAL,**
- **15 beneficiari indirecti.**

Este important de menționat că există o **suprapunere între unele categorii de respondenți**:

- O parte dintre **partenerii GAL** sunt, în același timp, și **beneficiari indirecti** ai SDL, prin prisma activităților desfășurate sau a beneficiilor obținute la nivel comunitar.
- În cazul **beneficiarilor direcți**, în special **unități administrativ-teritoriale (UAT-uri)**, aceștia au derulat **mai mult de un proiect finanțat prin GAL**, fapt ce le oferă o perspectivă mai amplă asupra impactului și funcționării SDL.

Astfel, chiar dacă există această suprapunere între categorii, **eșantionul rămâne relevant și reprezentativ**, întrucât reflectă atât experiența beneficiarilor direcți cu proiecte multiple, cât și percepția partenerilor și a beneficiarilor indirecti asupra efectelor generate la nivel local. Diversitatea și complementaritatea răspunsurilor oferă o imagine echilibrată asupra implementării SDL.

Având în vedere structura și particularitățile eșantionului, răspunsurile colectate oferă o perspectivă variată și complementară asupra implementării SDL. Diversitatea categoriilor de respondenți – de la angajați ai GAL-ului, la beneficiari direcți, parteneri și beneficiari indirecti – permite surprinderea atât a aspectelor operaționale, cât și a impactului resimțit la nivel local.

Tematica evaluării SDL este bazată pe recomandările Ghidul Grupurilor de Acțiune Locală pentru implementarea SDL vers. 17 dar și din instruirea online realizată de MADR în data de 19

iunie 2025 și documentele suport transmise prin email GAL-urilor de către reprezentanții MADR.

Cele cinci teme și întrebările de evaluare ce vor fi detaliate în continuare reprezintă elemente obligatoriu a fi incluse în actualul exercițiu de evaluare a implementării SDL, desfășurat de către fiecare GAL.

Tema 1: Logica intervenției Strategiei de Dezvoltare Locală

Criterii de evaluare: Relevanța strategiei față de nevoile și potențialul de dezvoltare din teritoriu; Coerența internă și cu politicile de referință relevante.

Întrebări de evaluare:

1. În ce măsură logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului?
2. Cât de coerentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală?

Tema 2: Contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute de strategie

Criterii de evaluare: Gradul de atingere a rezultatelor planificate, a obiectivelor specifice și a impactului prevăzut prin strategia de dezvoltare locală; Contribuția operațiunilor finanțate la atingerea rezultatelor, obiectivelor, impactului planificat, distinct de alți factori externi strategiei; Eficiența costurilor înregistrate la nivelul operațiunilor finanțate.

Întrebări de evaluare:

Întrebare de evaluare comună:

3. În ce măsură au fost atinse obiectivele strategiei sau care este probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării?

Întrebări de evaluare specifice:

- 3.1 În ce măsură a contribuit strategia la dezvoltarea competențelor și capacității locale de a susține dezvoltarea socio-economică a teritoriului?
- 3.2 În ce măsură strategia a fost capabilă să implice tinerii și femeile? Cu ce efecte?

Tema 3: Valoarea adăugată datorată metodei LEADER

Criterii de evaluare: Beneficiile obținute datorită abordării LEADER.

Întrebarea de evaluare

4. Ce beneficii au fost obținute datorită metodei LEADER? (dezvoltarea capitalului social local, rezultatele obținute prin implementarea strategiei, îmbunătățirea guvernancei locale)

Tema 4: Factorii de succes și de insucces

Criterii de evaluare: Influența factorilor interni și externi asupra rezultatelor obținute prin

Întrebarea de evaluare

5. Care sunt factorii interni și externi care au influențat sau influențează (pozitiv sau negativ) implementarea strategiei și rezultatele obținute? Ce măsuri au fost adoptate până la data evaluării și cu ce efecte? Ce măsuri sunt încă necesare?

<p align="center">TEMA DE EVALUARE 1 Logica intervenției Strategiei de Dezvoltare Locală 214-2022 Aspecte cheie: relevanța strategiei față de nevoile și potențialul de dezvoltare din teritoriu; Coerența internă și cu politicile de referință relevante</p>			
Criterii de evaluare	Întrebări de evaluare	Indicatori	Metodologia de colectare date
<p>- Nevoile de la momentul elaborării SDL până în prezent au rămas la fel, s-au modificat</p> <p>-Măsurile din cadrul SDL au fost revizuite, în caz de necesitate, pentru a ține cont de dinamica acestor nevoi</p>	<p>1. În ce măsură logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului?</p>	<p>Numărul de nevoi/măsuri din cadrul SDL revizuite</p>	<p>Verificarea funcționării</p> <p>Studiul documentelor</p> <p>Analiza datelor administrative</p>
<p>Sunt activitățile (măsuri, proceduri, activități de sprijin) prevăzute în cadrul SDL și resursele alocate acestora suficiente pentru a genera realizările și rezultatele așteptate (indicatorii prevăzuți în strategie)?</p> <p>Sunt definiți indicatori de realizare adecvați pentru a oferi o imagine clară</p>	<p>2. Cât de coerentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală?</p>		

asupra realizărilor obținute (specifci, măsurabili, fezabili, relevanți și suficienți)?			
Sunt rezultatele așteptate clar definite?			
<p>TEMA DE EVALUARE 2</p> <p>Contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute de strategie</p> <p>Aspecte cheie: Gradul de atingere a rezultatelor planificate, a obiectivelor specifice și a impactului prevăzut prin strategia de dezvoltare locală; Contribuția operațiunilor finanțate la atingerea rezultatelor, obiectivelor, impactului planificat, distinct de alți factori externi strategiei; Eficiența costurilor înregistrate la nivelul operațiunilor finanțate</p>			
Criterii de evaluare	Întrebări de evaluare	Indicatori	Metodologia de colectare date
Progresul înregistrat până la data evaluării	3. În ce măsură au fost atinse obiectivele strategiei sau care este probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării? (întrebare de evaluare comună)	<p>Număr de proiecte finanțate</p> <p>Număr indicatori de rezultat îndepliniți în perioada evaluării strategiei</p> <p>Număr indicatori de rezultat estimați a se realiza prin proiectele aflate în derulare în perioada evaluării strategiei</p>	<p>Studiul documentelor</p> <p>Analiza datelor administrative/monitorizare</p>
S-au implementat proiecte în domeniul care susțin dezvoltarea socio-economică a teritoriului.	3.1 În ce măsură a contribuit strategia la dezvoltarea competențelor și capacității locale de a susține dezvoltarea socio-economică a teritoriului? (întrebare de evaluare specifică)	<p>Număr angajați în microîntreprinderi (PGA, II, SRL)</p> <p>Număr de unități de cazare funcționale</p> <p>Numărul de obiective incluse în patrimoniul Cultural/comună la care s-au realizat dotări/îmbunătățiri</p>	<p>Studiul documentelor</p> <p>Analiza datelor administrative/monitorizare</p>
Femeile și tinerii s-au implicat în	3.2 În ce măsură strategia a fost	Numărul și tipul promotorilor de	

<p>inițierea de proiecte</p> <p>Femeile și tinerii sunt promotori pentru o parte din proiectele realizate</p>	<p>capabilă să implice tinerii și femeile? Cu ce efecte? (întrebare de evaluare specifică)</p>	<p>proiecte</p>	
<p>TEMA DE EVALUARE 3</p> <p>Valoarea adăugată datorată metodei LEADER</p> <p>Aspecte cheie: Beneficiile obținute datorită abordării LEADER</p>			
Criterii de evaluare	Întrebări de evaluare	Indicatori	Metodologia de colectare date
<p>Capitalul social s-a îmbunătățit (spre exemplu învățarea colectivă, schimbarea mentalităților, creșterea colaborării și încrederii reciproce și față de GAL, identificarea unor subiecte de interes comun, dezvoltarea de competențe și capacități, dezvoltarea unor rețele etc.);</p> <p>Guvernanța locală s-a îmbunătățit la nivel local (spre exemplu Îmbunătățirea gestionării funcțiilor administrative pe plan local, implicare sporită a comunității și factorilor interesați în luarea deciziilor, creșterea rolului GAL în guvernanța pe diferite niveluri, creșterea capacității de a gestiona fonduri publice-private etc.).</p> <p>Rezultatele</p>	<p>4. Ce beneficii au fost obținute datorită metodei LEADER ? (dezvoltarea capitalului social local, rezultatele obținute prin implementarea strategiei, îmbunătățirea guvernanței locale)</p>	<p>Percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a capitalului social datorită aplicării metodei LEADER, cuantificată pe o scală: <i>Nu am remarcat o îmbunătățire</i> <i>Îmbunătățire medie</i> <i>Îmbunătățire mare</i></p> <p>Percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a guvernanței la nivel local datorită aplicării metodei LEADER, cuantificată pe o scală: <i>Nu am remarcat o îmbunătățire</i> <i>Îmbunătățire medie</i> <i>Îmbunătățire mare</i></p> <p>Percepția actorilor locali privind rezultate ale SDL mai bune datorită aplicării metodei LEADER, cuantificată pe o scală:</p>	<p>Studiul documentelor</p> <p>Chestionare</p>

<p>implementării SDL-urilor (ex. crearea de locuri de muncă, realizarea unor produse inovatoare, infrastructură de bază, etc.) au generat îmbunătățirea calității vieții în teritoriul vizat de strategie.</p>		<p><i>Nu am remarcat o îmbunătățire</i> <i>Îmbunătățire medie</i> <i>Îmbunătățire mare</i></p>	
<p>TEMA DE EVALUARE 4 Factorii de succes și de insucces</p>			
Criterii de evaluare	Întrebări de evaluare	Indicatori	Metodologia de colectare date
<p>S-au identificat factori care au influențat sau influențează implementarea strategiei și rezultatele obținute</p> <p>S-au adoptat măsuri până la data evaluării care au generat efecte.</p> <p>S-au identificat noi măsuri care pot influența implementarea strategiei și rezultatele obținute?</p>	<p>5.Care sunt factorii interni și externi care au influențat sau influențează (pozitiv sau negativ) implementarea strategiei și rezultatele obținute? Ce măsuri au fost adoptate până la data evaluării și cu ce efecte? Ce măsuri sunt încă necesare?</p> <p>În ce măsură a sprijinit SDL dezvoltarea locală în zonele rurale?</p>	<p>Diversitatea factorilor identificați la nivelul mai multor actori locali</p> <p>Modificare fișe de măsuri</p> <p>Modificări alocări financiare pe măsuri</p>	<p>Studiul documentelor</p> <p>Analiza datelor administrative/monitorizare</p> <p>Analiză chestionare</p>
<p>Serviciile și infrastructurile locale în zonele rurale au fost îmbunătățite</p> <p>Accesul la serviciile și la infrastructurile locale în zonele rurale a crescut</p> <p>Strategiile de dezvoltare locală au determinat crearea de oportunități de</p>	<p>În ce măsură a sprijinit SDL dezvoltarea locală în zonele rurale?</p>	<p>Procentajul populației rurale vizate de strategia de dezvoltare locală</p> <p>Procentajul populației rurale care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite</p> <p>Locuri de muncă create în cadrul proiectelor sprijinite</p>	

Raport de evaluare finală a SDL GAL Dealurile Târnavelor 2014-2022

ocupare a forței de muncă.		(LEADER).	
----------------------------	--	-----------	--

Prin metodologia de lucru utilizată sunt furnizate răspunsuri la 5 întrebări de evaluare, iar fiecărei întrebări de evaluare i-au fost asociat unul sau mai mulți indicatori de analiză. Totodată, s-au respectat cerințele obligatorii de formulare a răspunsurilor la unele întrebările de evaluare, după cum urmează:

- Răspunsul la întrebarea de evaluare nr 1. privind relevanța logicii de intervenție a SDL va fi însoțit de o apreciere, pe o scală:

Puțin relevantă	Relevantă	Foarte relevantă
-----------------	-----------	------------------

- Răspunsul la întrebarea de evaluare nr 2. privind coerența logicii de intervenție a SDL va fi însoțit de o apreciere, pe o scală:

Puțin coerentă	Coerentă	Foarte coerentă
----------------	----------	-----------------

- Răspunsul la întrebarea de evaluare nr 3. va fi însoțit de o apreciere, pe următoarele scale:

- Măsura în care au fost atinse obiectivele strategiei:

În mică măsură	În măsură medie	În mare măsură
----------------	-----------------	----------------

- Probabilitatea atingerii acestor obiective până la finalul perioadei de programare, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării:

Redusă	Medie	Ridică
--------	-------	--------

- Răspunsul la întrebarea de evaluare nr 6. privind sprijinirea dezvoltării locale în zonele rurale de către SDL va fi însoțit de o apreciere, pe o scală:

În mică măsură	În măsură medie	În mare măsură
----------------	-----------------	----------------

În cazul în care nu au fost identificați indicatori de rezultat și/sau de impact relevanți în raport cu o anumită întrebare de evaluare, răspunsul la respectiva întrebare a fost elaborat în baza informațiilor colectate din alte surse de date precum studiul documentelor, ancheta pe bază de chestionar etc.

Analiza realizării obiectivelor, este structurată astfel:

1. Colectarea și analiza datelor disponibile referitoare la aspectele procedurale (ex. apeluri de proiecte, beneficiari), nivelul realizărilor (ex. indicatori de realizare) și performanța financiară (ex. Indicatori financiari)
2. Comparație între valoarea efectivă și valoarea previzionată, pentru a analiza deviațiile existente;
3. Analiza constatărilor referitoare la diferențe
4. Includerea a 2 întrebări de evaluare specifice SDL DT, în funcție de obiectivele stabilite în cadrul acesteia; întrebările de evaluare specifice sunt însoțite de criterii de evaluare și indicatori.

Descrierea principalelor limitări și constrângeri întâmpinate și a măsurilor adoptate pentru a le compensa

Verificarea funcționării logicii de intervenție a strategiei: întrebările adresate în chestionarele aplicate pentru o parte dintre beneficiarii proiectelor finanțate prin strategie au furnizat informații despre rezultatele obținute pentru toate măsurile din SDL. Alte metode și tehnici de evaluare utilizate în cadrul evaluării au inclus colectarea de informații care au contribuit la verificarea funcționării logicii de intervenție.

Studiul documentelor/analiza datelor administrative s-a realizat de către un număr redus de persoane implicate în evaluare (o persoană), cu sintetizarea principalelor aspecte constatate pentru beneficiul celorlalte persoane implicate în evaluare. Numărul de documente studiate a fost limitat la cele esențiale pentru a răspunde întrebărilor de evaluare.

Aplicarea metodelor și tehnicilor de evaluare a urmărit focalizarea pe acele date necesare pentru a răspunde întrebărilor de evaluare (conform criteriilor de evaluare și indicatorilor) și evitarea

pierderii în detalii și într-o abundență de informații.

Pentru a compensa resursele limitate alocate evaluării, s-a pus accentul pe:

- Triangularea surselor de date (Obținerea de informații privind tematica analizată din mai multe surse)
- Triangularea metodelor și tehnicilor de evaluare utilizate (Obținerea de informații privind tematica analizată prin utilizare unor metode și tehnici de evaluare diferite, atât calitative, cât și cantitative).

Constatările și concluziile evaluării

Tema 1: Logica intervenției Strategiei de Dezvoltare Locală

Aspecte cheie: Relevanța strategiei față de nevoile și potențialul de dezvoltare din teritoriu; Coerența internă și cu politicile de referință relevante

Întrebări de evaluare:

1. În ce măsură logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului?
2. Cât de coerentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală?

Întrebarea de evaluare: În ce măsură logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului?

Din analiza modificărilor care au intervenit la nivelul SDL (sintetizate în Tabelul nr. 3.1) au reieșit următoarele:

- Numărul de nevoi/măsuri din cadrul SDL revizuite: 8 din 10 măsuri FEADR
- Modificările intervenite în fișele măsurilor care au fost revizuite permit o

acoperire mai bună a nevoilor care stau la baza elaborării SDL și răspund într-o măsură mai mare schimbărilor dorite de populația din teritoriul GAL DT **(a se vedea în acest sens și schimbările menționate de respondenții la chestionare pentru creșterea nivelului de trai)**

Sinteza modificărilor intervenite în SDL DT

Varianta SDL	Măsurile revizuite	Tip modificare	Alte modificări relevante în SDL
Versiunea I din aprilie 2017	Măsura 02/2A – Susținerea diversificării și creșterii competitivității afacerilor rurale agricole	Modificarea fișei măsurii (Adaptarea criteriului de eligibilitate privind dimensiunea economică a exploatațiilor agricole sprijinite, în conformitate cu limitele admise la finanțare)	Modificarea prevederilor privind norma de muncă a angajaților GAL, mai precis introducerea sintagmei ”angajat cu minim jumătate de normă” pentru posturile de manager, expert tehnic și animator
	Măsura 03/2A – Mici fermieri	Modificarea fișei măsurii (Adaptarea criteriului de eligibilitate privind dimensiunea economică a exploatațiilor agricole sprijinite, în conformitate cu limitele admise la finanțare)	

Raport de evaluare finală a SDL GAL Dealurile Târnavelor 2014-2022

Versiunea a II a din Iulie 2017	-	-	Completarea atribuțiilor corespunzătoare funcției de animator din cadrul echipei de implementare cu "atribuții de monitorizare a proiectelor și de verificare a cererilor de finanțare și a conformității cererilor de plată
Versiunea 3 a din noiembrie 2017	Măsura 01/1B – Înființarea și funcționarea de structuri asociative	Modificarea fișei măsurii	
	Măsura 04/3A – Crearea și funcționarea lanțurilor scurte alimentare	Modificarea fișei măsurii	
Versiunea 4 din iunie 2018	Măsura 08/6B – Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor pentru populație	Majorarea alocării financiare la această măsură cu sume provenite de la măsurile M03/2A și M02/2A	Corecția Planului de finanțare (în cadrul măsurilor M08/6B, M03/2A și M02/2A)
	Măsura 03/2A – Mici fermieri	Modificarea (micșorarea) alocării financiare la această măsură	

Raport de evaluare finală a SDL GAL Dealurile Târnavelor 2014-2022

	Măsura 02/2A – Susținerea diversificării și creșterii competitivității afacerilor rurale agricole	Modificarea (micșorarea) alocării financiare la această măsură	
	Măsura 05/3A – Scheme de calitate pentru produsele agricole și alimentare	Modificarea fișei măsurii	
Versiunea 5 din octombrie 2018	Modificarea Planului de finanțare	Actualizarea planului de finanțare prin realocarea sumei de 80.882,04 euro disponibilă în urma publicării rapoartelor finale de selecție pe Măsurile 03/2A, 04/3A, 07/6B și 09/6A și în urma modificării Fișei Măsurii 01/1B din SDL, către Măsura 10/6A – Afaceri rurale non-agricole. Realocarea s-a făcut atât între priorități, cât și în cadrul aceleeași priorități - -	De la Prioritatea 1 se realocă la Prioritatea 6 suma de 3.712,58 euro - De la Prioritatea 2 se realocă la Prioritatea 6 suma de 15.000 euro - De la Prioritatea 3 se realocă la Prioritatea 6 suma de 7.677,46 euro - De la Prioritatea 6/ DMI 6B) se realocă la Prioritatea 6/DMI 6A) , suma de 50.000 euro
			De la Prioritatea 6/DMI 6A), Măsura 09, se realocă la Prioritatea 6/DMI 6A), Măsura 10, suma de 4.492 euro Alocarea financiară a Masurii 10/6A, în urma realocării, va crește de la 250.000 de euro la 330.882,04 euro.

Raport de evaluare finală a SDL GAL Dealurile Târnavelor 2014-2022

Versiunea 6 din aprilie 2019	Modificarea cap. Componenta parteneriatului și componenta Comitet de Selecție	Modificarea cap. II – Componenta parteneriatului și a cap. XI - Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL , respectiv modificarea componentei Comitetului de Selecție	Modificarea a survenit în contextul schimbării statutului juridic al unui dintre parteneri din Intreprindere Individuala in SRL Modificarea a fost aprobată prin Hotărârea AGA nr. 3/11.04.2019
Versiunea 7 din octombrie 2020	Modificarea Planului de finanțare	Modificarea s-a făcut prin realocarea de sume atât între priorități (de la P2 la P6), cât și în cadrul aceleiași priorități (de la P6 DMI 6A la DMI6B). In urma modificării, alocarea financiară a Măsurii 08/6B - “Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor pentru populație” a crescut la 489.106,77 euro.	Prin proiectele selectate la Măsurile 02/2A și 09/6A pentru care s-au încheiat contracte de finanțare s-au atins indicatorii de monitorizare asumați prin SDL aprobată în 2016.
Versiunea 8 din august 2021	Modificarea planului de finanțare in urma bonusării	Alocarea total general (componenta A+componenta B) se modifica de la 2.024.811,15 euro la 2.170.758,15 euro	Modificarea a permis lansarea Apelului de selecție pentru Măsura 08/6B în perioada imediat următoare aprobării de către și au contribuit la dezvoltarea serviciilor pentru populație în teritoriul GAL DT
Versiunea 9 din Decembrie 2021	Modificarea Fișei Măsurii 5/3A	Fișa Măsurii 5/3A – „Scheme de calitate pentru produsele agricole si alimentare s-a modificat în măsură atipică, pentru a putea fi lansată	

Raport de evaluare finală a SDL GAL Dealurile Târnavelor 2014-2022

Versiunea 10 din aprilie 2022	Modificarea Fișei Măsurii 07/6B	Modificarea Fișei Măsurii 07/6B -Conservarea si promovarea patrimoniului cultural local in măsură atipică – mixtă – investiții și servicii, pentru a putea redeschide apeluri de selectie	
Versiunea 11 din iulie 2022	Modificarea planului de finanțare în urma alocărilor pe tranziție. Introducerea componentei EURI	Modificarea Anexei 4- „Planul de finanțare” prin directionarea sumei de 418.478,35 alocate pe tranziție după cum urmează: <ul style="list-style-type: none"> • 100.000 euro Valoare FEADR – Masura 08/6B – Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor pentru populație • 61.233,48 euro Valoare FEADR- Masura 09/6A – Turism – sector privat • 79.117,96 euro Valoare FEADR - Masura 10/6A – Afaceri rurale non-agricole • 83.626,38 euro Valoare FEADR – Cap. Cheltuieli de funcționare și animare Anexa 4 E- Planul de finanțare EURI: <ul style="list-style-type: none"> • 94.500,53 euro Valoare EURI - Masura 11/6A – Cooperare în sectorul turistic 	Prin introducerea Măsurii 11/6A este introdus au fost introdusi 2 indicatori suplimentari de monitorizare a SDL la valoarea EURI: <ul style="list-style-type: none"> • Numarul total de operatiuni de cooperare sprijinite in cadrul masurii de cooperare (articolul 35 din Regulamentul UE nr. 1305/2013 – 1 • Cheltuieli publice totale: 94.500,53 euro
Versiunea 12 din februarie 2023	Modificarea planului de finanțare TRANZITIE -FEADR	Modificarea s-a făcut prin realocarea sumei de 60.000 de euro de la Masura 09/6A – Turism – sector privat la Masura 10/6A – Afaceri rurale non-agricole.	Realocarea s-a făcut între două măsuri care contribuie la același domeniu de intervenție- 6A
Versiunea 13 din iunie 2023	Modificarea componenta parteneriatului	In contextul pregatirii documentatiei de accesare a Submasurii 19.1, in urma solicitarilor de retragere din asociatie primite de la o parte dintre parteneri,	

		<p>precum și în urma verificărilor în Recom efectuate de biroul GAL Dealurile Târnavelor în urma cărora s-a constatat că o parte dintre parteneri și-au schimbat forma de organizare juridică, fiind necesară modificarea parteneriatului GAL Dealurile Târnavelor prin Actul adițional 9 și Actul adițional 10 la Actul constitutiv și Statutul asociație.</p> <p>Modificarea numărului partenerilor de la 47 la 35, s-a făcut fără a fi afectate condițiile de eligibilitate și selecție a SDL.</p>	
Versiunea 14 din	Modificarea planului de finanțare	<p>Modificarea ANEXEI 4T - Planul de finanțare TRANZIȚIE – FEADR s-a făcut între măsuri care contribuie la priorități diferite.</p> <p>Alocarea M 4/3A s-a modificat de la 135.395,54 euro la 132.634,09 euro</p> <p>Alocarea M05/3A s-a modificat de la 15.000 euro la 14.936,17 euro</p> <p>Alocarea M 10/6A s-a modificat de la 470.000 euro la 430.000 euro</p> <p>Alocarea măsurii 08/6A s-a modificat de la 715.790,49 euro la 758.615,77</p>	

M08/6B – Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor pentru populație la care s-a majorat constant alocarea financiară M03/2A - Mici fermieri și M10/6A – Afaceri rurale non-agricole sunt măsurile apreciate de membrii GAL DT ca fiind cele mai importante în ceea ce privește potențialul de dezvoltare a teritoriului GAL DT (conform datelor din Tabelul 3.2)

**Modul de percepere a importanței măsurilor din SDL DT în ceea ce privește potențialul de dezvoltare a teritoriului GAL DT
(la nivelul membrilor în parteneriatul GAL DT)**

Raport de evaluare finală a SDL GAL Dealurile Târnavelor 2014-2022

Nr. crt		Media notei acordate (Pe o scală de la 1 la 10, unde 1 este puțin important și 10 este foarte important)
1.	Masura 10/6A – Afaceri rurale non-agricole	8,92
2.	Masura 09/6A – Turism- sector privat	8,54
3.	Masura 08/6B – Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor pentru populație	9
4.	Masura 07/6B – Conservarea și promovarea patrimoniului cultural local	8,54
5.	Masura 06/6B – Investiții în infrastructura socială	8,54
6.	Masura 05/3A – Scheme de calitate pentru produsele agricole și alimentare	8,54
7.	Masura 04/3A – Crearea și funcționarea lanțurilor scurte alimentare	8,69
8.	Masura 03/2A – Mici fermieri	9
9.	Masura 02/2A – Susținerea diversificării și creșterii competitivității afacerilor rurale agricole	8,15
10.	Masura 01/1A – Înființarea și funcționarea de structuri asociative	7,92

Prin aplicarea de chestionare beneficiarilor direcți și indirecti din teritoriul GAL au ieșit în evidență unele schimbări dorite în localitate, în comună sau în teritoriul GAL DT (comunele Albești, Apold, Daneș, Nadeș, Saschiz și Vânători -din județul Mureș, Biertan și Laslea-din județul Sibiu) pentru creșterea nivelului de trai, după cum urmează:

- **Schimbări dorite în teritoriul GAL DT** (comunele Albești, Apold, Daneș, Nadeș, Saschiz și Vânători -din județul Mureș, Biertan și Laslea-din județul Sibiu) **pentru creșterea nivelului de trai:**
 - Implicarea sporită a administrației locale în toate cele 8 localități din GAL DT
 - Asigurarea utilităților de bază (apă potabilă, canalizare, curent electric)
 - Îmbunătățirea infrastructurii de acces a teritoriului GAL DT
 - Dezvoltarea activităților economice care să genereze locuri de muncă în teritoriul GAL DT
 - Valorificarea patrimoniului cultural construit și a patrimoniului imaterial
 - Creșterea accesului local la serviciile pentru populație (inclusiv la servicii sociale)
 - Amenajarea/întreținerea spațiilor verzi
 - Renovarea clădirilor, inclusiv cu respectarea arhitecturii locale, a tehnicilor și materialelor tradiționale
 - Nevoia de servicii SMART în administrațiile locale pentru îmbunătățirea comunicării cetățenilor
 - Valorificarea mai bună a resurselor naturale existente și protejarea acestora
 - Interes crescut pentru start-up-uri non-agricol
 - Servicii de educație informală și non-formală pentru diferire categorii ale populației
 - Servicii publice electronice

Schimbările percepute ca fiind necesare la nivelul teritoriului GAL DT (care au reieșit din chestionarele aplicate beneficiarilor direcți și indirecti) se regăsesc în mare parte și în analiza SWOT pentru teritoriul GAL.

Obiectivele strategiei și rezultatele preconizate reflectă nevoile din zona GAL DT.

Astfel se poate aprecia că logica de intervenție a SDL este relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului, pe scala:

Puțin relevantă	Relevantă	Foarte relevantă
-----------------	-----------	------------------

Întrebarea de evaluare Cât de coerentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală?

În ceea ce privește modul în care angajații GAL au apreciat activitățile (măsurile, procedurile, activitățile de sprijin) prevăzute în cadrul strategiei de dezvoltare pentru a genera realizările și rezultatele așteptate (indicatorii prevăzuți în strategie), o mare parte a apreciat că acestea sunt suficiente.

Echipa GAL Dealurile Târnavelor a fost compusă în perioada 2016-2020 din 6 angajați: 1 manager, 2 experți tehnici, 2 animatori, 1 arhitect consultant. 1 animator și arhitectul au fost angajați pe perioada determinată, astfel încât în perioada 2021 – 2025 au rămas 4 persoane cu minim ½ normă (manager + 2 experți tehnici + animator), iar fisele posturilor au fost modificate astfel încât sarcinile angajaților să acopere toate cerințele și responsabilitățile necesare pentru funcționarea GAL, începând de la achiziții și plăți (Submăsura 19.4) până la evaluare proiecte și monitorizare (Submăsura 19.2) și implementarea proiectelor de cooperare (Submăsura 19.3).

Sinteza răspunsurilor oferite prin chestionare de șase angajații GAL :

◆ Puncte tari

Cel mai des au fost menționate vizibilitatea și credibilitatea crescute ale GAL și consolidarea relației directe cu beneficiarii, considerate atuuri importante în implementarea SDL. De asemenea, expertiza și experiența echipei, activitatea intensă de animare și informare și organizarea de evenimente au fost apreciate ca fiind elemente de forță, precum și angajarea pe perioadă determinată a unui **arhitect consultant**, care a contribuit la dorința de păstrare a arhitecturii locale în proiectele implementate prin GAL. În ansamblu, echipa a simțit că a contribuit la creșterea încrederii comunităților locale din teritoriul deservit în ce privește accesarea de fonduri pentru dezvoltare rurală. Rezultatele proiectelor de cooperare – 4 proiecte implementate de GAL Dealurile Târnavelor prin submăsura 19.3, au avut un efect multiplicator în teritoriu, au generat efecte pozitive și după încheierea finanțării nerambursabile și au avut potențialul de a implica foarte mulți beneficiari direcți și indirecti.

◆ Puncte slabe

Cea mai frecvent semnalată slăbiciune a fost resursele financiare insuficiente pentru proiecte. De asemenea, angajații au menționat prezența fizică limitată în teritoriu - prezență redusă a comunității la întâlnirile de animare, cauzată de lipsa de interes (oamenii sunt ocupați cu alte activități sau saturați de numărul mare de întâlniri unde se discută mai mult chestiuni teoretice), nivelul ridicat al birocrăției (inclusiv depunerea proiectelor în format letric) au fost elemente care au îngreunat activitatea și dificultăți întâmpinate de beneficiari în autorizare și implementare. Faptul că GAL nu a fost parte în contractele de finanțare ale beneficiarilor și nu a fost consultat asupra oportunității prelungirii acestora a fost un punct slab. Structurile teritoriale ale AFIR aprobă prelungirea perioadelor de implementare cu plata unei penalități conform unei documentații scrise depuse de beneficiari, însă GAL-ul prin monitorizarea pe care o face are o imagine mai realistă asupra stadiului implementării. O astfel de situație a condus la faptul că două contracte nu vor putea fi implementate până la 30 septembrie 2025, iar fondurile aferente în valoare de 108.000 euro nu mai pot fi realocate în noua programare.

◆ Provocări

Printre cele mai întâlnite provocări se numără implicarea redusă a oamenilor, timpii mari de evaluare și procedurile birocratice, precum și lipsa unui cadru metodologic unitar și clar. De asemenea, a fost evidențiată necesitatea sprijinirii continue a beneficiarilor pentru a implementa corect proiectele.

◆ Obstacole

Cele mai frecvent raportate obstacole au fost: nivelul educațional scăzut al comunităților,

reticența potențialilor beneficiari de a se informa și a depune proiecte, blocaje administrative și întârzieri instituționale și dificultăți legate de autorizări și logistică.

◆ Lecții învățate

Un consens puternic se regăsește în ideea că fiecare proiect finalizat reprezintă o ancoră pentru comunitate. S-a subliniat importanța comunicării constante și insistente cu beneficiarii, a flexibilității și adaptabilității strategiei și a menținerii unei relații apropiate cu beneficiarii pe tot parcursul implementării. De asemenea, cooperarea între GAL-uri este privită ca o lecție valoroasă.

◆ Recomandările converg spre:

- Digitalizarea proceselor (depunere, monitorizare, comunicare)
- Schimburi de experiență și vizite între GAL-uri pentru transfer de bune practici
- Concentrarea pe direcții clare de dezvoltare și prioritizare a resurselor
- Folosirea unor metode de comunicare mai diverse și mai accesibile pentru populație
- Consolidarea colaborării cu autorități și ONG-uri pentru a spori impactul

Percepția generală a echipei este că GAL Dealurile Târnavelor a avut o activitate solidă și vizibilă în perioada 2014–2022, însă eficiența a fost limitată de factori externi (birocratie, lipsa unui cadru metodologic clar, întârzieri instituționale) și interni (resurse financiare limitate, organizare de început).

Pentru perioada următoare, angajații subliniază importanța digitalizării, clarității metodologice și sprijinului constant pentru beneficiari, alături de schimburi de bune practici care să ajute echipa să devină mai adaptabilă și mai eficientă.

În ceea ce privește modul în care angajații GAL au apreciat resursele alocate activităților respective pentru a genera realizările și rezultatele așteptate (indicatorii prevăzuți în strategie), o mare parte a apreciat că acestea sunt suficiente.

S-a menționat totuși că resursele financiare alocate de AM pentru implementarea SDL nu sunt suficiente pentru a face față nevoilor teritoriului GAL DT: alocarea fondurilor s-a făcut în funcție de suprafața teritoriului GAL și de numărul de locuitori, cu sume suplimentare pentru calitatea SDL (ex. introducerea de măsuri pentru asociativitate, scheme de calitate, infrastructură socială) și nu în funcție de dimensiunea/amploarea nevoilor unui teritoriu).

Din analiza modificărilor la SDL la nivelul indicatorilor aferenți măsurilor, raportat la monitorizarea care trebuie realizată trimestrial la nivelul GAL, a reieșit că:

- S-a modificat codificarea M 01 „Înființarea și funcționarea de structuri asociative” (M01/1A a înlocuit măsura M 01/1B) pentru a putea fi accesată
- Modificarea codificării a impus indicatori noi (la M 01/1A)
- S-au modificat unii indicatori de rezultat la anumite măsuri (ex. Număr locuri de muncă), dar fără a afecta valoarea totală a indicatorilor propuși la nivelul SDL
- Introducerea măsurii EURI – M11/6A a generat, de asemenea, indicatori noi: „Numărul total de operațiuni de cooperare sprijinite în cadrul măsurii de cooperare [articolul 35 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013” și „Cheltuieli publice totale (EURI)”

Deși au avut loc astfel de modificări, în principal la nivelul indicatorilor mai puțin fezabili, în prezent ele sprijină atingerea valorii totale asumate la nivelul GAL DT.

Mare parte din indicatorii prevăzuți în SDL sunt indicatori care se raportează obligatoriu, sunt indicatori specifici, măsurabili, relevanți și suficienți pentru a oferi o imagine clară asupra realizărilor obținute, mai ales la nivel de unitate administrativ teritorială. Schimbările care au avut loc în SDL au dus la definirea unor indicatori mult mai fezabili.

Din analiza informațiilor care au rezultat din aplicarea chestionarelor la nivelul angajaților GAL DT, au ieșit în evidență unii indicatori percepuți ca fiind mai greu de atins : Numărul total de operațiuni de cooperare, Nr. structuri de cazare autorizate, Numărul de exploatații sprijinite, Nr. locuri de munca nou create.

Numărul total de operațiuni de cooperare, Nr. structuri de cazare autorizate, Numărul de exploatații sprijinite/luarea de măsuri suplimentare la nivelul GAL DT în ceea ce privește creșterea gradului de informare și a motivației în rândul potențialilor beneficiari, inclusiv prin depunerea de proiecte în parteneriat și atragerea ONG-urilor.

Nu au fost probleme în atingerea indicatorului nr. locuri de muncă nou create: față de indicatorul asumat – 12 locuri de muncă, s-au creat 18 locuri de muncă noi în total prin măsurile din SDL 2014-2022 care au avut alocat acest indicator – 12 femei și 6 bărbați. Alte 12 locuri de muncă au fost create pe proiectele de servicii, unde nu exista obligativitatea menținerii lor în perioada de monitorizare. Cel mai mare impact în crearea locurilor de muncă l-au avut afacerile non-agricole care au dezvoltat servicii pentru care exista cerere mare pe piață (ex. servicii de curățenie –5 locuri de muncă la DCP final, față de 1 loc de muncă asumat în CF).

Tema 2: Contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute de strategie

Aspecte cheie: Gradul de atingere a rezultatelor planificate, a obiectivelor specifice și a impactului prevăzut prin strategia de dezvoltare locală; Contribuția operațiunilor finanțate la atingerea rezultatelor, obiectivelor, impactului planificat , distinct de alți factori externi strategiei; Eficiența costurilor înregistrate la nivelul operațiunilor finanțate.

Întrebări de evaluare:

Întrebare de evaluare comună:

3. În ce măsură au fost atinse obiectivele strategiei până la data evaluării?

Întrebări de evaluare specifice:

3.1 În ce măsură a contribuit strategia la dezvoltarea competențelor și capacității locale de a susține dezvoltarea socio-economică a teritoriului?

3.2 În ce măsură strategia a fost capabilă să implice tinerii și femeile? Cu ce efecte?

Întrebarea de evaluare: În ce măsură au fost atinse obiectivele strategiei până la data evaluării?

Pentru a putea formula un răspuns la această întrebare de evaluare comună, GAL DT a propus 2 întrebări de evaluare specifice care corespund obiectivelor din cadrul propriei SDL:

- În ce măsură a contribuit strategia la dezvoltarea competențelor și capacității locale de a susține dezvoltarea socio-economică a teritoriului?
- În ce măsură strategia a fost capabilă să implice tinerii și femeile? Cu ce efecte?

Primul pas în evaluare a fost analiza indicatorilor de rezultat și estimarea atingerii acestora prin proiectele aflate în derulare în perioada evaluării strategiei:

Evoluția indicatorilor de rezultat și estimarea atingerii acestora prin proiectele aflate în derulare în perioada evaluării strategiei

Nr. crt.	Măsura	Indicator	Indicatori de rezultat propuși	Indicatori de rezultat realizați	Observații
1	M 01/1A Înființarea și funcționarea de structuri asociative	Numărul total de operațiuni de cooperare sprijinite în cadrul măsurii de cooperare (articolul 35 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013)	1	1	Prin această măsură s-a constituit cooperativa agricolă Dealurile Târnavelor
		Cheltuieli publice totale	10.000 euro	18.829,40 euro	

--	--	--	--	--	--

Raport de evaluare finală a SDL GAL Dealurile Târnavelor 2014-2022

Nr. crt.	Măsura	Indicator	Indicatori de rezultat propuși	Indicatori de rezultat realizați	Observații
2	M02/2A Susținerea diversificării și creșterii competitivității afacerilor agricole rurale	Număr de exploatații agricole/ beneficiari sprijiniți	3	3	3 proiecte localizate astfel: -un proiect în Satul Sachiz, Comuna Saschiz (jud. Mureș) -un proiect în Satul Mălâncrav, Comuna Laslea (jud. Sibiu) -un proiect în Satul Nou Săsesc, Comuna Laslea (jud. Sibiu) Indicatorii de rezultat prevăzuți la această măsură au fost atinși în proporție de 100%
		Nr. de locuri de muncă	1	1	
3	M03/2A Mici fermieri	Număr de exploatații agricole/ beneficiari sprijiniți	6	6	- 2 proiecte în comuna Laslea, jud. Sibiu – satul Mălâncrav și satul Laslea - 2 proiecte în comuna Vinători, jud. Mureș – satul Șoard și satul Vinători -1 proiecte în comuna Albești, jud. Mureș – satul Albești și satul Șapartoc Indicatorii de rezultat prevăzuți la această măsură au fost atinși în proporție de 100%

Raport de evaluare finală a SDL GAL Dealurile Târnavelor 2014-2022

4.	M04/3A Crearea și funcționarea lanțurilor scurte alimentare	Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/organizații de producători	5	21	În cadrul acestei măsuri s-au finanțat 3 proiecte depuse de 3 parteneriate informale, pentru dezvoltarea de lanțuri scurte alimentare - 1 proiect depus de o asociație în parteneriat cu 18 producători agricoli din teritoriul GAL - 1 proiect depus de 1 producător agricol în parteneriat cu 1 producător și pșcoală gimnazială - 1 proiect depus de o cooperativă agricolă în parteneriat cu un ONG - Indicatorii de rezultat prevăzuți au fost mai mari.
		Număr de locuri de muncă nou create	1	2	Indicatorul prevăzut a fost atins în proporție de 200%. S-au luat în considerare doar locurile de muncă nou create pe proiectele care au avut componentă de investiții
5.	M05/3A – Scheme de calitate pentru produsele agricole și alimentare	Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/ organizații de producători	1	0	Indicatorul specific acestui domeniu de intervenție nu a putut fi atins, deoarece măsura a fost modificată în una atipică- de servicii, pentru a putea fi accesată. Beneficiarul proiectului finanțat prin această măsură a fost GAL.

Raport de evaluare finală a SDL GAL Dealurile Târnavelor 2014-2022

6	<p>M06/6B Investiții în infrastructura socială</p>	<p>Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite</p>	3.000	7685	<p>În cadrul acestei măsuri s-au implementat cu succes două proiecte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Comuna Biertan, satul Biertan (jud. Sibiu) - Comuna Albești, satul Albești, jud. Mureș – a accesat finanțare și prin FSE – POCU 5.2 pentru proiect „Centrul social multifuncțional”p pentru comunitatea dezavantajată[de rromi din comunitate, în valoare de 1.000.000 euro finalizat cu succes - Indicatorul de rezultat prevăzut la această măsură a fost depășit/ peste 100%
7	<p>M07/6B Conservarea și promovarea patrimoniului cultural local</p>	<p>Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite</p>	2.000	4373	<p>S-au implementat 2 proiecte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 proiect depus în parteneriat de comuna Biertan cu comuna Saschiz – finalizat la data evaluării - 1 proiect depus de Biserica Evanghelică C.A Saschiz – se va finaliza până la 30 septembrie 2025 - Indicatorul atins a fost peste 100% - s-a luat în calcul populația netă din proiectul finalizat-din comunele Bietan și Saschiz

Raport de evaluare finală a SDL GAL Dealurile Târnavelor 2014-2022

8	M08/6B Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor pentru populație	Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite	15.000	27.668	Populația netă care a beneficiat de servicii infrastructuri îmbunătățite a fost din toate cele opt comune din teritoriul GAL DT Indicatorul de rezultat prevăzut la această măsură a fost depășit
		Nr de comune/ua-uri sprijinite	5	8	Această măsură a fost accesată de toate cele 8 ua-uri din teritoriul GAL Dealurile Târnavelor Indicatorul de rezultat prevăzut la această măsură a fost depășit
9	M09/6A Turism – privat	Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite	2.000	5145	S-au selectat și contractat 4 proiecte 1 contract a fost reziliat în perioada pandemiei Covid, la cererea beneficiarului 1 contract semnat în 2017 nu va putea fi finalizat până la 30 sept. 2025 (prelungirea perioadei de implementare de către AFIR s-a făcut fără consultarea GAL) Indicatorul a fost depășit – s-a luat în calcul populația comunelor Apold și Saschiz unde proiectele au fost finalizate cu succes

Din studierea informațiilor existente în rapoartele de selecție publicate pe site-ul <http://www.tarnava-mare.ro>, a reieșit că au fost solicitanți ale căror proiecte au fost eligibile și neselectate inițial în cadrul unei sesiuni, dar care au fost selectate ulterior pentru finanțare (de ex. prin declararea ca neeligibil la nivelul AFIR a unui proiect declarat eligibil și selectat de GAL)

Analiză pe măsuri

M01/1A

- o Alocare: 20.000 €
- o Selectate: 2 proiecte, din care contractat 1 (rată contractare 50%).
- o Grad absorbție: 94,1% (aproape integral plătită).
- o Observație: deși contractarea a fost redusă, proiectul implementat a reușit să consume aproape întreaga sumă.

M02/2A

- o Alocare: 131.831 €
- o Selectate: 3 proiecte, toate contractate și plătite integral.
- o Rată contractare: 100%
- o Grad absorbție: 100%
- o Observație: performanță maximă, fără rezilieri.

M03/2A

- o Alocare: 90.000 €
- o Selectate: 10 proiecte, doar 6 contractate (rată contractare 60%).
- o Grad absorbție: 100%
- o Observație: există o diferență semnificativă între proiectele selectate și cele contractate, însă suma a fost integral absorbită.

M04/3A

- o Alocare: 132.634 €
- o Selectate: 4 proiecte, din care 3 contractate (rată contractare 75%).
- o Grad absorbție: 100%
- o Observație: rezultatele sunt bune, cu un nivel ridicat de plăți.

M05/3A

- o Alocare: 14.936 €
- o Selectate: 2 proiecte, din care contractat 1 (rată contractare 50%).
- o Grad absorbție: 100%
- o Observație: deși doar un proiect a fost contractat, fondurile au fost cheltuite integral.

M06/6B

- Alocare: 80.000 €
- Selectate: 2 proiecte → contractate toate 2 (rată 100%).
- Grad absorbție: ~37,5% (plăți efectuate: 30.011 € din total alocare).
- Observație: deși contractarea a fost integrală, implementarea financiară este încă redusă - proiectele sunt în derulare și nu au ajuns la plăți finale.

M07/6B

- Alocare: 50.000 €
- Selectate: 3 proiecte → toate contractate, dar 1 reziliat.
- Valoare reziliată: 50.000 € (jumătate din alocare).
- Plăți efectuate: 34.968 €
- Observație: măsura a fost afectată de rezilieri, ceea ce inițial a scăzut impactul în teritoriu, însă după modificarea măsurii, absorbția (raportată la contractele active) este bună.

M08/6B

- Alocare: 758.616 €
- Selectate: 20 proiecte - 19 contractate (rată contractare 95%).
- Grad absorbție: 98,8% (749.365 € plățiți).
- Observație: una dintre măsurile cu cel mai mare volum financiar și cu performanță foarte bună; numărul de proiecte implementate este ridicat și contribuie semnificativ la absorbția totală.

M09/6A

- Alocare: 269.130 €

Raport de evaluare finală a SDL GAL Dealurile Târnavelor 2014-2022

- Selectate: 5 proiecte - 4 contractate, 1 reziliat + 1 în curs de reziliere
- Valoare reziliată: 87.611 €
- Plăți efectuate: 236.979 € (grad absorbție ~88%).
- Observație: o măsură bună, însă afectată de un contract reziliat cu valoare mare (aproape 1/3 din alocare) și 1 contract în curs de reziliere

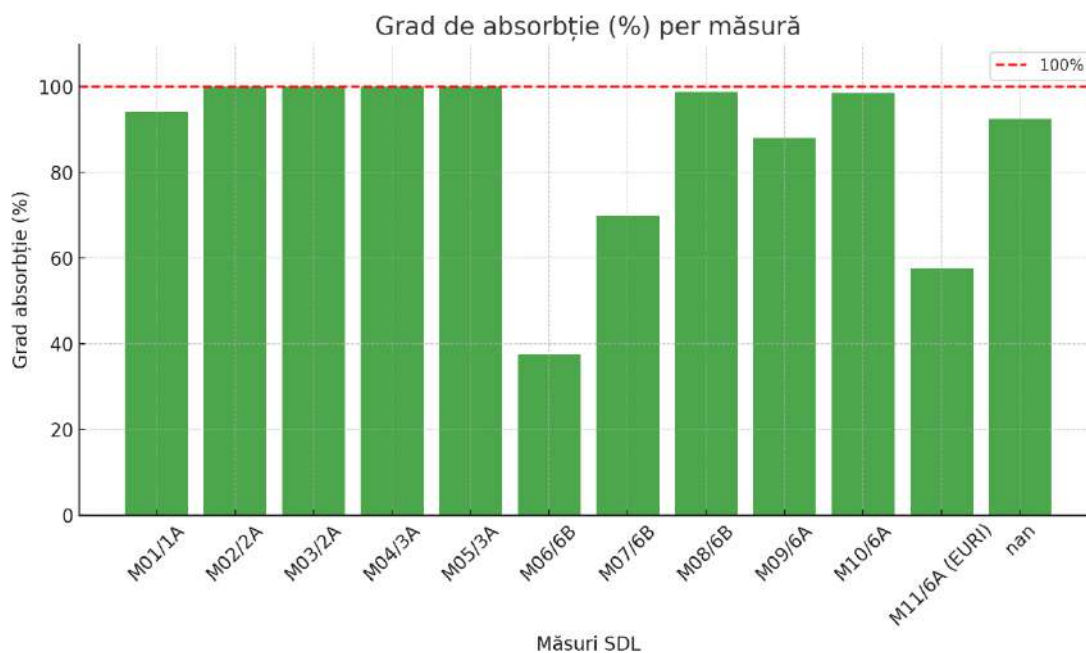
M10/6A

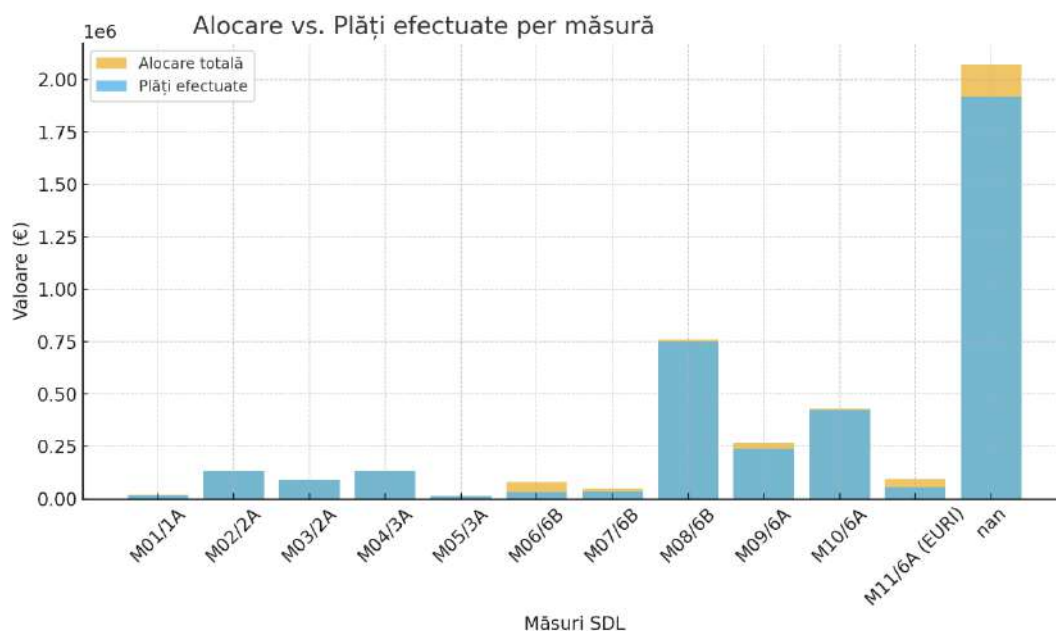
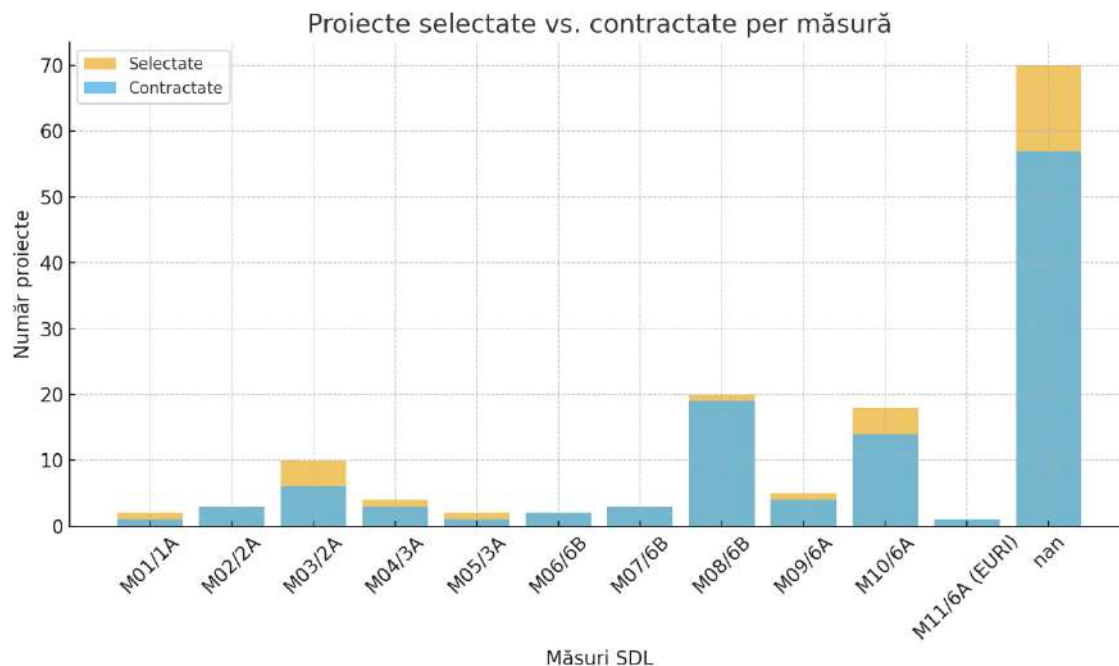
- Alocare: 430.000 €
- Selectate: 18 proiecte - 14 contractate (rată 78%).
- Grad absorbție: 98,6% (424.000 € plătiți).
- Observație: deși nu toate proiectele selectate au trecut la contractare, valoarea contractată și plătită este aproape integrală. Măsura are un impact puternic în teritoriu.

Concluzii comparative pe măsuri

1. Performanță maximă (contractare și absorbție excelente): M02/2A, M03/2A, M04/3A, M05/3A, M08/6B, M10/6A, M06/6B, M01/1A și M05/3A - absorbție de 100% sau aproape de 100%, contribuție majoră la rezultatele financiare ale GAL.
2. Performanță bună, dar cu absorbție parțială - M07/6B; implementarea este în curs.
3. Probleme semnificative (rezilieri sau diferențe mari între selectate și contractate):
- M09/6A - un contract reziliat cu valoare mare (87.611 euro) + 1 contract în curs de reziliere, ceea ce afectează rezultatele.

În ansamblu, se observă o capacitate ridicată de absorbție financiară (100,00%), cu rezultate foarte bune pe măsurile mari (M08, M10), dar și dificultăți punctuale în contractare și implementare (rezilieri și diferențe între proiectele selectate și cele efectiv contractate).

Astfel, deși rezultatele financiare sunt foarte bune (100% contractare, 92,6% absorbție la data evaluării/august 2025), există lecții de învățat privind contractarea și prevenirea rezilierilor.

Recomandări

- Introducerea în evidențele proprii (bazele de date) ale GAL a unor informații privind satul și comuna în care se desfășoară proiectul (atât pentru estimarea atingerii unor indicatori prevăzuți în strategie, cât și pentru a desfășura acțiuni suplimentare în satele în care numărul de beneficiari este redus sau chiar este zero sau pentru a răspunde unor întrebări specifice legate de evaluarea strategiei viitoare)
- Introducerea în evidențele proprii (bazele de date) ale GAL a unor informații privind satul și comuna unde au sediul cei care depun proiecte și care sunt respinse (pentru a desfășura acțiuni suplimentare, inclusiv acțiuni de informare sau de formare anumite competențe în zonele în care proiectele sunt respinse)
- Îmbunătățirea procesului de contractare: organizarea de sesiuni dedicate explicării condițiilor contractuale, pentru a reduce diferența dintre proiectele selectate și cele contractate; crearea unor mecanisme de sprijin personalizat pentru beneficiarii care întâmpină dificultăți în etapa de

contractare.

- Prevenirea rezilierilor: introducerea unui sistem de monitorizare preventivă („early warning”) pentru a identifica din timp proiectele cu risc de neimplementare; dialog mai strâns cu AFIR și beneficiarii pentru a găsi soluții alternative înainte de reziliere.
- Creșterea absorbției pe măsurile cu implementare lentă: intensificarea sprijinului pentru beneficiarii din măsuri unde gradul de absorbție este scăzut; stimularea plăților prin instruirii practice și asistență directă pentru depunerea cererilor de plată; flexibilitate în redistribuirea fondurilor; negocierea unor proceduri mai clare cu autoritățile de management, pentru a permite realocarea sumelor din contractele reziliate către alte proiecte eligibile; stabilirea unor mecanisme interne de prioritizare a proiectelor de rezervă (lista de așteptare).
- Consolidarea capacității beneficiarilor: organizarea de formări tematice (management de proiect, raportare financiară, legislație de achiziții) pentru a reduce rata eșecurilor; promovarea schimburilor de experiență între beneficiari pentru a învăța unii de la alții bune practici de implementare.
- Digitalizare și simplificare procedurală: implementarea unor instrumente digitale pentru comunicarea cu beneficiarii și urmărirea proiectelor; Simplificarea documentației prin modele standardizate și ghiduri clare.

În esență, viitoarele strategii ar trebui să combine menținerea ritmului bun de absorbție cu măsuri practice pentru: reducerea diferențelor între selecție și contractare, prevenirea rezilierilor și sprijinirea beneficiarilor în implementare.

ÎNTREBAREA DE EVALUARE specifică: În ce măsură a contribuit strategia la dezvoltarea competențelor și capacității locale de a susține dezvoltarea socio-economică a teritoriului?

Din analiza celor 46 de proiecte finalizate la data realizării evaluării, implementate prin SDL 2014-2020, a reieșit că acestea s-au desfășurat în domenii care susțin dezvoltarea socio-economică în întreg teritoriul: creează locuri de muncă, oferă un acces mai bun la servicii pentru populație (inclusiv sociale), sprijină dezvoltarea infrastructurii, susțin diversificarea și creșterea competitivității afacerilor rurale agricole, dezvoltarea turismului (prin 2 structuri de cazare autorizate) și a altor afaceri non-agricole, dotează obiective culturale.

ÎNTREBAREA DE EVALUARE specifică: În ce măsură strategia a fost capabilă să implice tinerii și femeile? Cu ce efecte?

Din analiza proiectelor finalizate, s-a constatat că 12 dintre acestea **au fost derulate de tineri cu vârsta sub 40 de ani la data depunerii Cererii de finanțare, respectiv 26,08%** .

Implicarea tinerilor s-a manifestat în patru dintre cele 10 măsuri FEADR prevăzute în SDL DT (M02/2A Susținerea diversificării și creșterii competitivității afacerilor agricole rurale , M03/2A Mici fermieri, M09/6A Turism –privat, M10/6A Afaceri rurale non-agricole), altfel spus în 40% dintre măsuri.

Tot din analiza proiectelor finalizate, s-a constatat că 11 dintre acestea au fost contractate de femei. Altfel spus, **23,91% din proiectele finalizate până la 31 august 2025 sunt implementate de femei** (reprezentanții legali ai promotorilor de proiecte sunt femei). În plus, analiza datelor a relevat că **în cadrul măsurii M09/6A Turism –privat, toate proiectele selectate și contractate (100%) au fost susținute de femei.** Dintre acestea, două au fost finalizate.

Implicarea femeilor s-a manifestat în trei dintre măsurile prevăzute în SDL (M04/3A Lanțuri scurte alimentare, M09/6A Turism –privat, M10/6A Afaceri rurale non-agricole).

Raport de evaluare finală a SDL GAL Dealurile Târnavelor 2014-2022

Nr. crt	Măsura din SDL	Nr. proiecte contractate prin SDȘ 2014-2020	Nr. proiecte finalizate la 31.08.2025	Valoarea publică a proiectelor contractate (euro)	Din care: contractate de femei (euro)
1	M4/3A Crearea și dezvoltarea de lanțuri scurte alimentare	3	3	140.719,22	129.019,25
2	M09/6A Turism – privat	4	2	355.508,00	355.508,00
3	M10/6A Afaceri rurale non-agricole	14	12	430.000	200.000
	Total				684.527,25

În perioada de evaluare a strategiei, atât tinerii, cât și femeile, au reprezentat un segment important de beneficiari care au contractat proiecte: peste 26% din proiecte au fost implementate de tineri, iar peste 23% de femei. În plus, la una dintre măsuri (M09/6A Turism – privat), toate proiectele contractate sunt susținute de femei.

Totodată, prin 11 proiecte susținute de femei, s-a absorbit aproape 31% din valoarea publică totală a fondurilor disponibile prin SDL 2014-2020.

Analizând informațiile prezentate în legătură cu întrebarea generală și întrebările specifice ale temei, apreciem că obiectivele strategiei au fost atinse în mare măsură, pe scala:

În mică măsură	În măsură medie	În mare măsură
----------------	-----------------	----------------

Tema 3: Valoarea adăugată datorată metodei LEADER
Aspecte cheie: Beneficiile obținute datorită abordării LEADER

Întrebarea de evaluare

4. Ce beneficii au fost obținute datorită metodei LEADER ? (dezvoltarea capitalului social local, rezultatele obținute prin implementarea strategiei, îmbunătățirea guvernancei locale)

Activitățile de animare la nivelul GAL DT au fost axate pe facilitarea schimburilor între părțile interesate, furnizarea de informații, promovarea strategiei, susținerea potențialilor beneficiari în pregătirea de cereri, conform abordării LEADER bottom-up și principiilor LEADER

Sinteză acțiuni de animare (CS1-CS4)

CS1 (2016–2018)

- Instruiri și participare: 6 angajați GAL formați; 25 acțiuni de animare cu peste 400 participanți.
- Materiale realizate: 1.000 pliante, 500 mape, 500 pixuri, 300 calendare, 18 articole vestimentare inscripționate.
- Vizibilitate media: 1 spot radio cu 500 difuzări, 40 anunțuri/comunicate de presă, website-ul GAL actualizat.
- Evenimente: 2 evenimente majore pentru promovarea teritoriului (concurs de gătit, târguri de producători).

CS2 (2019–2021)

- Animare directă: 2 seminarii cu 30 participanți.
- Materiale: 100 mape personalizate (cu pixuri și blocnotesuri), 200 broșuri de bune practici.
- Vizibilitate media: 4 comunicate/anunțuri online, website-ul GAL (găzduire asigurată).
- Infrastructură vizibilitate: plăcuță informativă la sediu.

CS3 (2022–2023)

- Animare: 1 seminar, 20 participanți.
- Materiale inovative: 5 materiale video cu proiecte finalizate (tutoriale, imagini), produse intern și distribuite pe website și social media - <https://www.youtube.com/@galdealuriletarnavelor>
- Website: mentenanță și găzduire continuă.

CS4 (2024–2025, în curs)

- Materiale planificate/realizate: 3 materiale video cu proiecte finalizate ale beneficiarilor, 1 broșură de bune practici cu proiectele SDL 2014–2020.

Concluzii generale

1. Evoluția activităților:

- CS1 a avut cea mai intensă activitate de animare (număr mare de acțiuni, participanți și materiale), corelativ cu perioada de implementare de trei ani
- CS2 și CS3 au redus numărul de acțiuni directe, dar au diversificat instrumentele de promovare (broșuri de bune practici, materiale video)
- CS4 marchează trecerea spre instrumente digitale și vizuale (video, broșură în format electronic)

Având în vedere bugetul limitat pentru funcționare și animare, toate materialele video și broșura de bune practici au fost realizate de către angajații GAL, care au dobândit în acest fel noi competențe și aptitudini – editare, tehnoredctare, utilizarea soft-urilor specializate.

2. Participarea comunității:

- În total, animarea a implicat câteva sute de persoane, cu o concentrare mai mare în prima etapă (CS1)
- Evenimentele comunitare (târguri, concursuri gastronomice) au avut cel mai mare impact

asupra mobilizării și vizibilității

3. Vizibilitate și comunicare:

- Website-ul GAL a fost întreținut permanent și a devenit principalul instrument de informare.
- Au fost folosite multiple canale media: presă tipărită și online, radio, social media.
- Treptat, accentul s-a mutat de la materiale promoționale tipărite (pliante, calendare, pixuri) la conținut digital (video, social media)

Recomandări

- Standardizare și continuitate: menținerea unui cadru de raportare unitar (număr participanți, tipuri de evenimente, indicatori clari) pentru a permite comparabilitate între contracte
- Accent pe impact, nu doar pe output: rapoartele viitoare să surprindă nu doar numărul de materiale sau evenimente, ci și rezultatele calitative (nivel de implicare, inițiative generate, colaborări noi)
- Consolidarea instrumentelor digitale: extinderea utilizării materialelor video, podcasturi, social media – acestea au o vizibilitate mult mai mare și un cost mai redus decât materialele promoționale clasice
- Integrarea tinerilor și actorilor locali ca parteneri activi: implicarea lor directă în crearea de conținut (video, evenimente, povești de succes)
- Diversificarea formelor de animare: pe lângă seminariile și târguri, să se includă ateliere practice, vizite de studiu și schimburi de experiență

Pe termen lung, aplicarea metodei LEADER conduce la dobândirea de cunoștințe la nivel individual și organizațional (consolidarea capacităților, dezvoltarea de com-petențe, dezvoltarea încrederii, evoluții în ceea ce privește acțiunile rețelelor și comunităților locale, etc.), precum și la beneficii asociate îmbunătățirii capitalului social și a guvernancei locale (conform GHID EVALUAREA LEADER/DLRC, AUGUST 2017).

În perioada de evaluare a SDL s-a asigurat implicarea în parteneriat a actorilor relevanți din domeniul dezvoltării rurale. Parteneriatul SDL 2014-2020 a cuprins 47 de membri, din care:

- 8 UAT-URI/PARTENERI PUBLICI
- 21 REPREZENTANȚI AI MEDIULUI PRIVAT (din domenii diverse)
- 18 ONG-URI: ASOCIAȚII ȘI FUNDAȚII, cu activitate în domenii diverse

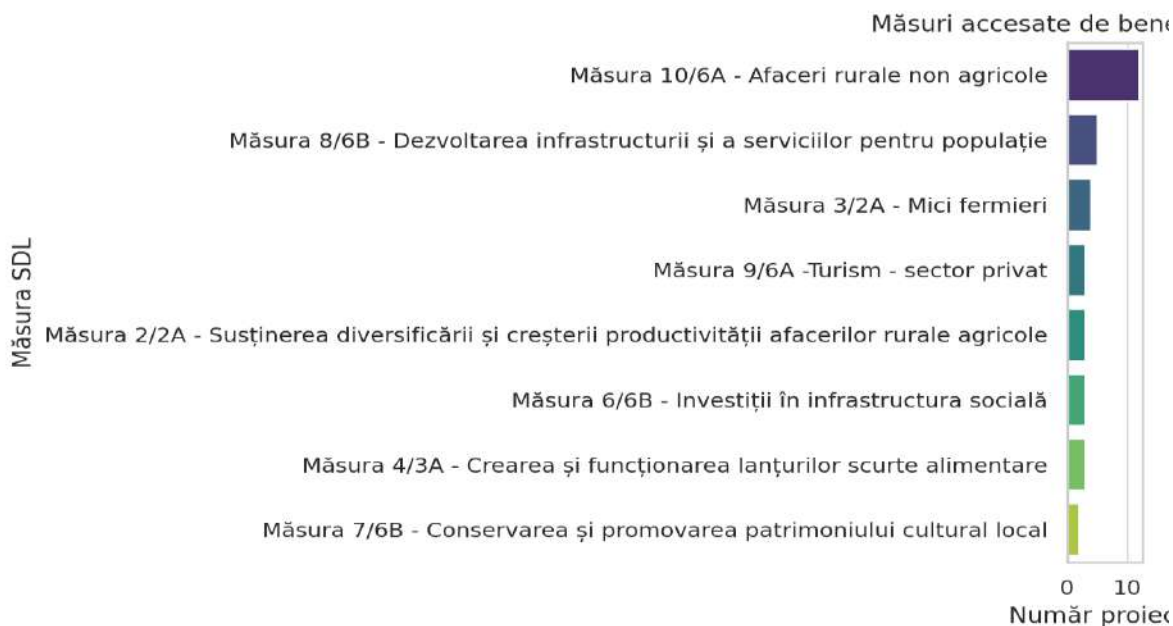
Numărul și diversitatea membrilor din GAL DT sprijină îmbunătățirea capitalului social local. Totodată, a crescut încrederea față de GAL DT (beneficiarii de proiecte sunt mulțumiți de modul în care s-a colaborat cu angajații GAL-ului, unii dintre ei doresc să mai depună proiecte prin GAL, chiar să se extindă și în general ar recomanda altor potențiali beneficiari să acceseze fonduri prin GAL).

În perioada de evaluare a GAL DT, a crescut capacitatea unor beneficiari de a gestiona fonduri publice-private (de ex. conform chestionarelor completate de către beneficiarii direcți, fondurile acordate prin GAL au reprezentat o sursă de finanțare la care accesul s-a realizat destul de ușor, iar proiectele se desfășoară în general fără probleme deosebite).

Beneficiari direcți (35 respondenți)

- Stadiul proiectelor:
 - o 32 respondenți (91%) au finalizat implementarea proiectului.
 - o 3 respondenți (9%) au proiectele încă în derulare.
- Dificultăți întâmpinate:
 - o 31 respondenți (89%) au declarat că nu au întâmpinat probleme majore în derularea proiectului.
 - o 4 respondenți (11%) au menționat dificultăți (legate în special de birocrăție și proceduri).
- Sinteza narativă:

Beneficiarii direcți au o percepție general pozitivă asupra finanțărilor prin GAL, cu o rată ridicată de finalizare a proiectelor și un nivel redus de probleme raportate. Principalele dificultăți țin mai degrabă de proceduri administrative și de relația cu instituțiile centrale. Proiectele finanțate au contribuit la consolidarea încrederii beneficiarilor în GAL și la stimularea implicării locale

Prin aplicarea de chestionare în teritoriul GAL, s-au menționat spontan (cu răspuns liber) aspecte relevante pentru governanța locală: implicarea sporită a comunității și factorilor interesați în luarea deciziilor. Analiza informațiilor de pe site-urile celor 8 UAT-uri din teritoriul GAL DT, a relevat totodată că nu se acordă o importanță corespunzătoare transparenței decizionale care să faciliteze o creștere a implicării comunității și factorilor interesați în luarea deciziilor.

Percepție generală: GAL a fost perceput ca singura oportunitate reală de dezvoltare în rural. Beneficiarii au apreciat sprijinul pentru diversificare economică, servicii sociale și turism.

În ceea ce privește răspunsurile menționate în chestionare de beneficiarii indirecti din teritoriul acoperit de GAL DT, o parte dintre aceștia au perceput unele modificări pozitive în ceea ce privește infrastructura locală, accesul local la serviciile pentru populație și oportunitățile de ocupare a forței de muncă, față de 2016

Beneficiari indirecti (15 respondenți)

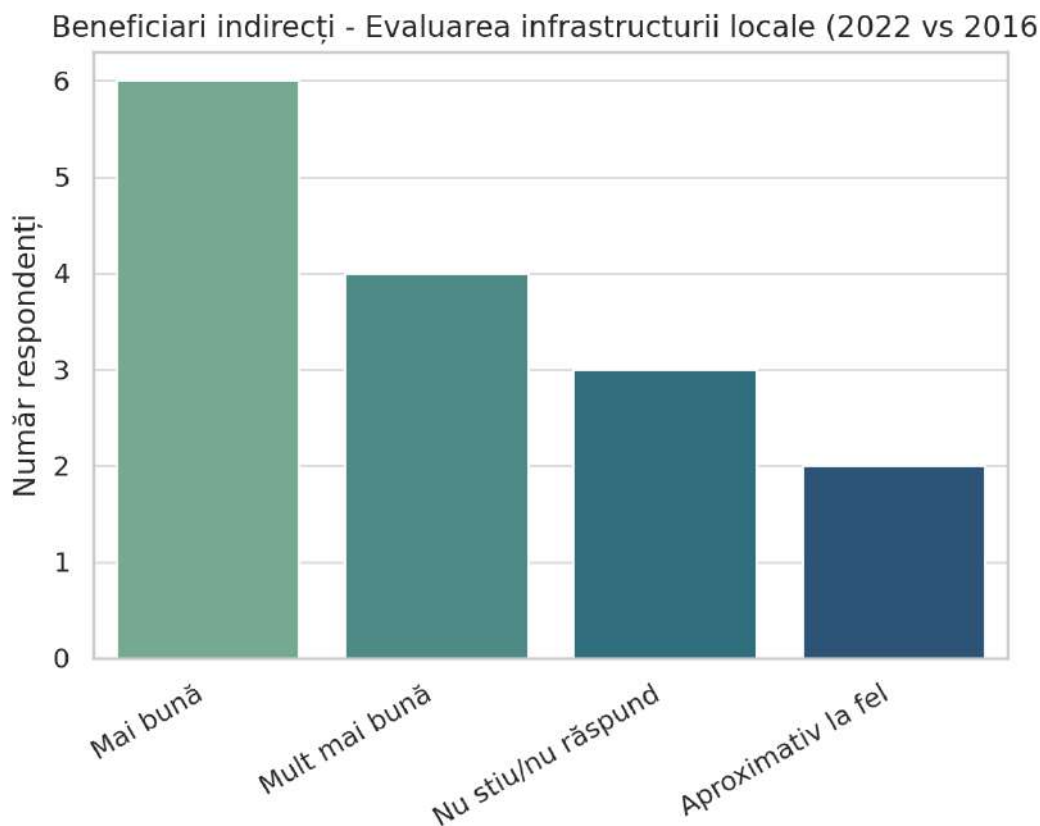
Percepția asupra infrastructurii locale (comparativ cu 2016):

- o 4 au spus că este „Mult mai bună”.
- o 6 au spus că este „Mai bună”.
- o 2 consideră că a rămas „Aproximativ la fel”.
- o 3 nu au răspuns.
- Percepția asupra accesului la servicii (comparativ cu 2016):
- o 5 au spus „Mult mai bun”.
- o 6 au spus „Mai bun”.
- o 2 consideră că este „Aproximativ la fel”.
- o 2 nu au răspuns.

Beneficiarii indirecti confirmă un progres vizibil la nivel de infrastructură și acces la servicii publice. Majoritatea percep îmbunătățiri semnificative față de 2016, ceea ce sugerează un impact real al intervențiilor GAL, chiar și pentru cei care nu au beneficiat direct de finanțări. Așteptările lor vizează în continuare dezvoltarea infrastructurii locale și diversificarea serviciilor disponibile la nivel comunitar.

Schimbări pozitive observate: infrastructură modernizată, interes pentru alimentație bio, colaborare comunitară, creștere a serviciilor și locurilor de muncă.

Așteptări pentru viitor: mai mult sprijin pentru agroturism, agricultură, integrare socială, infrastructură de agrement.

Și la nivelul membrilor în parteneriatul GAL DT s-au perceput modificări pozitive în ceea ce privește infrastructura locală, accesul local la serviciile pentru populație și oportunitățile de ocupare a forței de muncă, față de acum un an:

- peste 60% dintre respondenți apreciază că infrastructura locală este mai bună sau mult mai bună
- aproape 70% dintre respondenți apreciază că accesul local la serviciile pentru populație este mai bun sau mult mai bun
- peste 60% dintre respondenți apreciază că oportunitățile de ocupare a forței de muncă sunt mai bune sau mult mai bune.

Sinteză răspunsuri parteneri:

Număr respondenți: 21

Tip organizații: ONG-uri (7), fermieri/întreprinzători (6), autorități publice (5).

Evaluarea obiectivelor SDL: «în mare măsură» (18), «parțial» (2), «complet» (1).

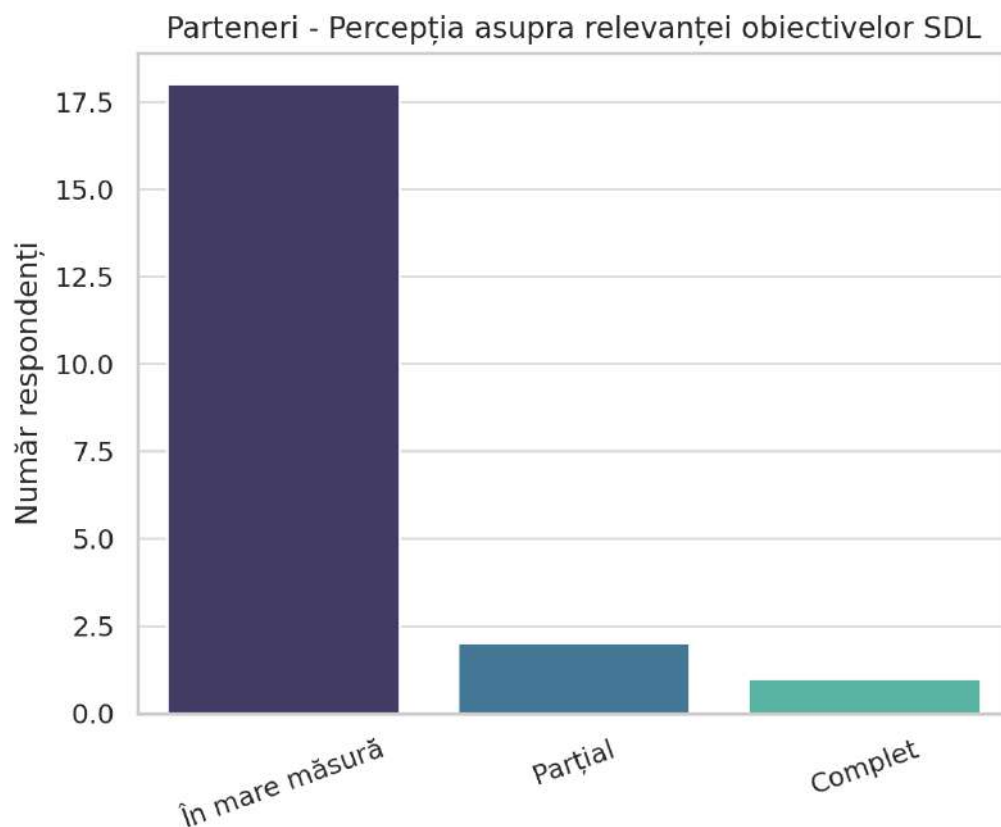
Obiective cu cel mai mare impact: patrimoniu cultural și natural (5), rețele eco-sociale (4), atractivitate investițională (3).

Percepția transparenței: majoritatea consideră procesul excelent, foarte bun sau bun

Dificultăți: birocrație, bugete insuficiente, lipsa parteneriatelor, obținerea avizelor

Efecte pozitive: colaborare între întreprinzători, promovarea produselor locale, servicii pentru tineri și copii, siguranță mai mare în comunitate

Recomandări: simplificarea procedurilor, promovarea tinerilor, mai multe resurse pentru proiecte

Concluzii transversale

1. Puncte tari comune: transparența și corectitudinea procesului, rolul de sprijin și animare al GAL, diversificarea economiei rurale, infrastructura mică.
2. Puncte slabe comune: birocrația, resurse financiare insuficiente, continuitatea scăzută a unor proiecte sociale.
3. Impact vizibil: dezvoltarea infrastructurii locale, diversificarea afacerilor non-agricole, implicarea comunității, sprijinirea grupurilor vulnerabile.
4. Recomandări recurente: mai mult sprijin pentru turism și patrimoniu, agricultură, servicii sociale; simplificarea procedurilor; creșterea bugetelor și animare mai intensă în sate.

Concluzionând, actorii locali au perceput o îmbunătățire mare privind rezultate ale SDL mai bune datorită aplicării metodei LEADER, cuantificată pe o scală:

Nu am remarcat o îmbunătățire	Îmbunătățire medie	Îmbunătățire mare
-------------------------------	--------------------	-------------------

5. Analiza de ansamblu a eficacității SDL

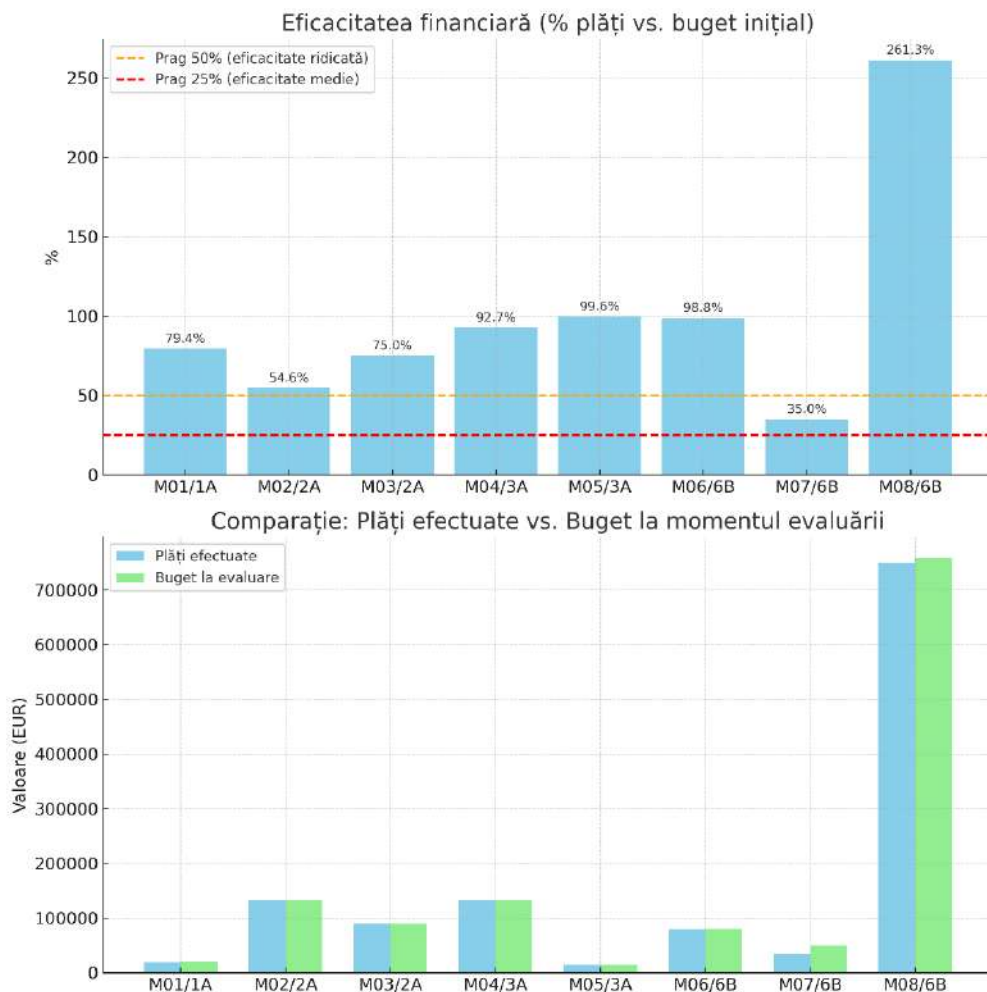
5.1. Eficacitatea financiară a măsurilor la nivel de SDL

Raport de evaluare finală a SDL GAL Dealurile Târnavelor 2014-2022

Măsurile SDL	Domeniu	Buget alocat inițial	Buget la momentul evaluării	Valoare contractată	Plăți efectuate	% plăți vs. buget inițial	Eficacitate financiară
M01/1A	1A	23.712,58	20.000,00	20.000,00	18.829,40	79,41%	Medie
M02/2A	2A	241.232,00	131.831,08	143.046,70	131.830,28	54,65%	Medie
M03/2A	2A	120.000,00	90.000,00	90.000,00	90.000,00	75,00%	Medie
M04/3A	3A	143.073,00	132.634,09	140.719,22	132.634,09	92,70%	Ridicată
M05/3A	3A	15.000,00	14.936,00	15.000,00	14.936,17	99,57%	Ridicată
M06/6B	6B	80.000,00	80.000,00	80.000,00	79.000,00	98,75%	Ridicată
M07/6B	6B	100.000,00	50.000,00	99.997,00	34.968,96	34,97%	Medie
M08/6B	6B	286.831,57	758.615,77	758.661,77	749.364,69	261,26%	Ridicată

Analiza eficacității financiare a măsurilor SDL arată că, per ansamblu, absorbția fondurilor a fost **bună**, cu un nivel ridicat al plăților înregistrat pentru mai mult de jumătate dintre măsuri (M04/3A, M05/3A, M06/6B și M08/6B). În mod special, măsura M08/6B a beneficiat de o realocare semnificativă a bugetului, confirmând interesul crescut al comunității și capacitatea GAL de a direcționa resursele spre domeniile cu cel mai mare potențial de implementare.

Pe de altă parte, unele măsuri (M01/1A, M02/2A, M03/2A și M07/6B) au înregistrat doar o **eficacitate medie**, cu plăți situate între 35% și 79% din bugetul inițial, ceea ce reflectă modificările care s-au făcut la nivelul planului de finanțare prin realocări de sume între măsuri, dar și dificultăți în derularea și finalizarea investițiilor. Recomandarea principală este de a menține flexibilitatea realocărilor și de a consolida sprijinul acordat beneficiarilor în aceste măsuri, pentru a asigura un grad de absorbție echilibrat la nivelul întregii strategii.

Legendă infografic eficacitate financiară

Infograficul prezintă situația eficacității financiare a măsurilor SDL sub două perspective:

1. Graficul de sus – Procent plăți vs. buget inițial

- Barele albastre arată procentul plăților efectuate raportat la bugetul inițial alocat fiecărei măsuri.
- Liniile punctate marchează pragurile de interpretare: **25% (eficacitate medie)** și **50% (eficacitate ridicată)**.
- Valorile înscrise pe bare indică procentul exact pentru fiecare măsură.

2. Graficul de jos – Plăți efectuate vs. buget la momentul evaluării

- Barele albastre reprezintă **plățile efectuate**, iar cele verzi deschis arată **bugetul la momentul evaluării**, inclusiv realocările efectuate în cadrul SDL.
- Diferența vizibilă între cele două bare pentru anumite măsuri reflectă fie un grad foarte bun de absorbție (plăți apropiate de buget), fie decalaje în implementare.

Prin combinarea celor două grafice, se obține o imagine clară asupra **gradului de absorbție financiară** atât raportat la alocările inițiale, cât și la ajustările bugetare ulterioare, evidențiind eficiența realocărilor și nivelul de performanță al fiecărei măsuri.

5.2. Eficacitatea SDL la nivel de domeniu de intervenție

Domeniu de intervenție

Eficacitate

- 1A 🟡 Eficacitate medie (potențială)
- 2A 🟡 Eficacitate medie (potențială)

Domeniu de intervenție	Eficacitate
3A	😊 Eficacitate ridicată (potențială)
6B	😊 Eficacitate ridicată (potențială)

Concluzii:

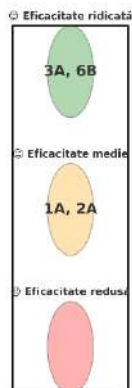
Domeniul 1A - eficacitatea financiară este medie (potențială). Deși plățile au depășit jumătate din bugetul inițial și valoarea contractată este apropiată de alocarea stabilită, ritmul de implementare este încă modest. Pentru a asigura atingerea țintelor, va fi nevoie de o accelerare a finalizării proiectelor contractate.

Domeniul 2A - eficacitatea financiară este de asemenea medie (potențială). Contractarea s-a realizat la un nivel satisfăcător, dar plățile raportate la bugetul inițial sunt sub nivelul optim pentru a asigura realizarea integrală a indicatorilor. Este necesară o intensificare a implementării și o monitorizare atentă a proiectelor active, pentru a evita riscul neatingerii valorilor țintă până la sfârșitul perioadei.

Domeniul 3A - eficacitatea financiară este ridicată (potențială). Atât contractarea, cât și nivelul plăților indică o absorbție bună, ceea ce oferă perspective solide pentru atingerea indicatorilor țintă. Principala prioritate rămâne menținerea ritmului de implementare și finalizarea proiectelor contractate.

Domeniul 6B - eficacitatea financiară este de asemenea ridicată (potențială). Domeniul a beneficiat de realocări semnificative de buget (în special pentru măsura M08/6B), care au fost absorbite aproape integral prin plăți. Acest fapt confirmă interesul ridicat și capacitatea de implementare în domeniu, oferind premisele atingerii sau chiar depășirii valorilor planificate.

- Verde – Eficacitate ridicată: domeniile 3A și 6B, unde plățile și contractările confirmă șanse mari de atingere a țintelor
- Portocaliu – Eficacitate medie: domeniile 1A și 2A, unde proiectele contractate pot conduce la atingerea indicatorilor, dar este necesară accelerarea implementării.
- Roșu – Eficacitate redusă: nu s-au înregistrat domenii în această categorie

6. Răspuns la întrebările de evaluare

Întrebarea de evaluare	Criterii de evaluare	Indicatori / Date colectate	Constatări	Aprecieri (scală)
1. Relevanța logicii de intervenție	Nevoile actuale vs. inițiale; adaptarea măsurilor	8/10 măsuri revizuite; realocări către domenii cu cerere ridicată	Strategia răspunde în continuare nevoilor locale, adaptată dinamic	Foarte relevantă
2. Coerența logicii de intervenție	Corelarea obiective-măsuri-resurse; indicatori adecvați	91% proiecte finalizate; proceduri unitare; percepție pozitivă a partenerilor	Implementarea a fost coerentă și bine corelată cu obiectivele	Foarte coerentă
3. Gradul de atingere a obiectivelor	Progres realizat și probabilitate de atingere	32/35 beneficiari și-au finalizat proiectele; >26% proiecte inițiate de tineri; buget crescut la 2,59 mil. €	Obiectivele atinse în mare măsură, cu probabilitate ridicată de atingere completă	În mare măsură / Probabilitate ridicată
3.1. Contribuția la competențe și capacitate locală	Dezvoltarea competențelor; rețele locale	6 angajați instruiți; 25 acțiuni de animare cu >400 participanți; vizibilitate media	Capacitate locală consolidată, competențe crescute	—
3.2. Implicarea tinerilor și femeilor	Participare și promovare proiecte	>26% proiecte inițiate de tineri; >30% fonduri atrase de femei	Implicare semnificativă, efecte pozitive în diversificarea economică	—
4. Beneficii metoda LEADER	Capital social; guvernanta locală	Creștere colaborare; rețele noi; implicare comunitară	LEADER a adus valoare adăugată, guvernanta și cooperare îmbunătățite	Îmbunătățire mare
5. Factori interni și externi	Influențe pozitive/negative; măsuri adoptate	Pozitivi: transparență, animare, diversificare economică; Negativi: birocrație, lipsă	Măsuri: realocări bugetare, instruire, animare; necesar: simplificare	—

		consultanți locali	proceduri	
6. Contribuția la dezvoltarea rurală (6B)	Servicii, infrastructură, ocupare	2/3 beneficiari indirecti confirmă îmbunătățiri; locuri de muncă create; servicii sociale și culturale sprijinite	SDL a sprijinit dezvoltarea rurală semnificativ	În mare măsură

7. Factorii de succes și eșec în implementarea SDL

Tema 4: Factorii de succes și de insucces

Aspecte cheie: Influența factorilor interni și externi asupra rezultatelor obținute prin implementarea SDL

Întrebarea de evaluare

5. Care sunt factorii interni și externi care au influențat sau influențează (pozitiv sau negativ) implementarea strategiei și rezultatele obținute? Ce măsuri au fost adoptate până la data evaluării și cu ce efecte? Ce măsuri sunt încă necesare?

Identificarea factorilor interni și externi care au influențat sau influențează (pozitiv sau negativ) implementarea strategiei și rezultatele obținute s-a realizat în principal prin chestionarele adresate membrilor în parteneriatul GAL DT, angajaților GAL DT, dar și prin interviurile realizate cu beneficiarii de proiecte.

--Factorii care influențează sau au influențat negativ depunerea de proiecte la GAL DT (indicați de membrii în GAL DT):

- Lipsa de informare a potențialilor dezvoltatori
 - Lipsa de consultanți specifici
 - Birocrația mare (inclusiv la nivelul AFIR)
 - Suma mică disponibilă pentru acordarea de finanțări proiectelor depuse
 - Dependența de OJFIR
 - Procedura complicată (GAL + AFIR)
 - Reticența fermierilor la autorizare și fiscalizare
 - Incapacitatea fermierilor de a se asocia
 - Teama de penalități în caz de neimplementare corectă a proiectului
 - Lipsa resurselor financiare pentru întocmirea proiectelor și cofinanțare
 - Lipsa încrederii / Lipsa curajului/dorinței/ Teama oamenilor de a se implica în ceva ce nu cunosc, nu înțeleg, chiar dacă un consultant le poate scrie proiectul
 - Fonduri proprii mici
 - Acordarea ajutorului social (bani nemuncați)
 - Plecarea forței de muncă în străinătate
 - Superficialitatea
 - Lipsa capacităților necesare pentru scrierea de proiecte
 - Informația privind posibilitățile de finanțare nu este suficient de user friendly distribuită către potențialii aplicanți, poate neobisnuită cu accesarea fondurilor publice
 - gradul scăzut de înțelegere a SDL DT, la nivelul populației din comunitatea acoperită de GAL:
- "Cred ca populatia din comunitatea acoperita de GAL NU CUNOASTE suficient strategia si necunoscand-o,si neintelegand-o pe deplin, nu au nici interesul sa aplice cu proiecte fiindca nu vad intregul ci doar copacii, si uneori sunt strict motivati de ideea ca "se dau niste bani gratis si daca atatia iau, hai sa luam si noi". Asta inseamna ca daca proiectul nu se incadreaza decat pe hartie intr-o strategie, aplicantul nici nu va avea implementare plina de succes si nici nu se va bucura de afacerea in sine. Un exemplu sunt pensiunile, care sunt gandite ca spatii de cazare pt familia*

aplicantului plus cazare pt turisti, dar intr-o zona in care uneori promovarea turistica a zonei, este deficitara si atunci nu se vad beneficiile investitiei, etc.”

- Lipsa cofinanțării/finanțării
- Nivel scăzut de educație/instruire
- Nivelul de instruire a populației foarte scăzut
- Comoditatea
- Grad scăzut de educație în rândul etniei rrom
- Infrastructura slab dezvoltată, degradarea satelor (ziduri prabușite etc.)
- Costurile mari ale entităților care dau autorizații de funcționare, de încadrare în termenii legii, autorizații de construcție
- Controalele realizate uneori de oameni care nu acordă importanță specificul proiectelor, care pun întrebări fără rost, se leagă de probleme fără sens care nu au legătură directă cu proiectul
- -O asociație agricolă oferă prea puține servicii pentru a atrage fermierul, inclusiv pentru a fi informat

Factorii care influențează sau au influențat pozitiv sau negativ depunerea de proiecte la GAL DT (indicați de beneficiarii de proiecte, prin interviuri):

- In mod negativ, ne influențează modificările care se fac la nivel de politici guvernamentale și la Codul fiscal.
- Cursul euro în creștere influențează negativ, deoarece bugetul este în euro, iar pe parcursul implementării beneficiarii sunt nevoiți să crească cofinanțarea.
- Un factor pozitiv în cazul nostru, este că sistemul APIA funcționează bine și ne oferă o anumită predictibilitate pentru a putea face niște planuri de investiție.
- Depunerea de proiecte în parteneriat
- Un factor negativ ar putea fi frecvența schimbărilor legislative legate de fiscalitate, care ar putea conduce la întreruperea activității unor producători sau procesatori
- Legislația națională (o parte din timpul care ar putea fi alocat producției este alocat pentru completarea de acte:

-Factori sau mecanisme care influențează atingerea rezultatelor prevăzute în strategia de dezvoltare locală a GAL DT (menționați de angajații GAL DT):

- Crearea unor criterii de selecție a proiectelor care influențează în mod direct atingerea acestor rezultate
- Birocrația
- Lipsa bugetelor pentru plata procedurilor și serviciilor necesare în demersul depunerii proiectelor
- Membrii parteneriatului, care hotărăsc în privința tuturor modificărilor la SDL
- Comitetul de selecție care are decizia finală în ceea ce privește proiectele care vor fi finanțate
- Profesionalismul echipei GAL/grupul de lucru de la nivelul asociației
- Criteriile de eligibilitate și de selecție locale
- Legislația națională
- Procesul anevoios de autorizare/clasificare
- Obținerea autorizației de construcție în zone protejate (Saschiz și Biertan)
- Proportie mare a populației cu potențial de muncă și populația tânără
- Biodiversitatea excepțională
- Potențialul turistic mare al zonei
- Numărul mare de ONG-uri implicate în dezvoltarea locală, mediu, turism etc.
- Depopularea teritoriului.

Se asimilează factorilor negativi și obstacolele întâmpinate în implementarea strategiei actuale (menționate de angajații GAL DT):

- Evaluări întârziate ale proiectelor depuse de către GAL la nivelul OJFIR Mureș
- Legislația schimbătoare
- Birocrația
- Numărul redus al proiectanților în zonă, gradul scăzut de identificare și recunoaștere a valorilor culturale prezente în mediul rural, lipsa personalului calificat în execuția de lucrări cu tehnici și materiale locale/tradiționale, lipsa unor persoane calificate și atestate de Ministerul Culturii, în cadrul primăriilor localităților catalogate situri UNESCO, care să ofere consultanță și

să monitorizeze lucrările de construcții (**pentru măsurile care implică lucrări de construcții**)

- Procesul elaborat de evaluare și selecție.

Totodată, membrii din GAL DT și beneficiarii de proiecte, au indicat unele metode și mijloace pentru creșterea numărului de persoane care depun proiecte pentru accesarea de fonduri la GAL DT:

--Metode și mijloace pentru creșterea numărului de persoane care depun proiecte pentru accesarea de fonduri la GAL DT (indicate de membrii în GAL DT)

- O mai bună mediatizare
- Schimbarea legislației în domeniul acordării de fonduri europene
- Atragerea unor surse de finanțare mai mari
- Simplificarea procedurilor/ Normelor de depunere
- Un sistem de trimitere de informații prin SMS către toți cei din zona GAL DT
- Crearea unui centru pentru dezvoltarea afacerilor în agricultură și dezvoltare rurală
- Crearea unui centru de inovare și informare tehnologică în agricultură
- Crearea unui centru pentru promovarea exportului de produse agricole
- Reducerea birocrăției/
- Reducerea documentelor solicitate
- O mai bună informare și mobilizare de către UAT-uri a membrilor acestora, în special a tinerilor
- Implicarea UAT-urilor și sprijinirea potențialilor depunători
- Diseminarea informației prin recomandarea firmelor de consultanță din zonă/Conlucrarea cu firmele de consultanță
- Întâlniri mai dese ale fermierilor cu firmele de consultanță și reprezentanții GAL
- Întocmire de proiecte tip/proiecte cadru pentru accesare de fonduri
- Poate mai multe discuții, și la adunări dar și online, adică o combinație de metode, ar influența potențialii aplicanți să depună proiecte
- Creșterea sprijinului oferit potențialilor aplicanți, inclusiv din partea instituțiilor publice
- Informare pe înțelesul tuturor
- Mai puține taxe la obținerea actelor la dosar
- Susținerea muncii în orice domeniu
- Profesionalism
- Organizarea de prezentari (pentru măsurile care urmează să fie lansate) la care să fie invitate și persoane care au accesat deja fonduri pt proiecte similare și care pot povesti celor care urmează să depună proiecte, avantajele, dar și dificultățile pe care le-au avut, în implementarea proiectului, cât de repede sau cât de ușor au primit banii, anumite aspecte de care să țină cont când scriu un proiect astfel încât să le fie mai ușor la implementare etc
- Explicarea și prezentarea strategiei, într-o manieră prietenoasă, și pentru cei mai puțin familiarizați cu strategiile, ar încuraja oamenii să își gândească potențiala investiție într-un context mai amplu, să se simtă parte a unei echipe și să aplice cu proiecte, în deplina cunoștință de cauza (de ex. prin șezători, să ar putea prezenta și explica strategia și posibilitățile de aplicare cu proiecte.)
- Reducerea cuantumului cofinanțării
- Externalizarea managementului de proiect (în situația în care aplicantul dorește)
- Derularea de proiecte în parteneriat
- Emiterea de autorizații, la prețuri accesibile
- Modificarea legislației din domeniul agriculturii (de ex să stabilească foarte precis rolul unei asociații agricole, fermierii să fie mai motivați sau oarecum obligați să participe la evenimente de informare, ședințe, târguri etc.)
- Introducerea de facilități pentru membrii asociațiilor agricole, cu creșterea taxei de membru (de ex. un fermier care face parte dintr-o asociație, să beneficieze mai ușor de finanțări, oferte, recompense în bani, carduri cu care să poată cumpara produse, utilaje, animale.. la un preț mai avantajos, un plus de 10% la subvențiile APIA etc.), dar și de obligații pentru membrii acestora, pentru a crește gradul lor de informare/acces la cunoștințe
- Introducerea unui newsletter

- Metode și mijloace pentru creșterea numărului de persoane care depun proiecte pentru

accesarea de fonduri la GAL DT (indicate de beneficiarii de proiecte)

- O mai mare alocare pe măsurile de finanțare non-agricole
- Cei interesați ar trebui să se intereseze, dar și primăriile să se implice mai mult în diseminarea informațiilor
- Mai multa publicitate
- Mai multe exemple de bune practici i-ar putea ajuta pe oameni să treacă mai ușor peste scepticism - Informarea este destul de bună la nivelul de GAL, rămâne apoi ca beneficiarul să se decidă asupra acestui aspect, să ia legătura cu o firmă de consultanță sau să înceapă să-și elaboreze singur planul de afaceri
- Odată cu implementarea cu succes a unui proiect se poate trezi interesul și altor producători să-și autorizeze activitatea, să se alăture parteneriatului sau să depună proiecte pentru dezvoltarea activității lor
- Când e vorba de GAL, cel mai bine e ca oamenii să se duca acolo, când sunt întruniri să se ducă să se informeze bine și să nu le fie frica să întrebe orice acolo, pentru că li se răspunde clar și sunt informați după aceea
- Pur și simplu să aibă GAL-ul mai multe fonduri pe an; să primească mai mulți bani, să poată permite să fie multe proiecte depuse (ar putea să absoarbă aproape dublu).
- Simplificarea documentațiilor de accesare

Angajații GAL au propus unele măsuri ar putea fi adoptate pentru creșterea ritmului de depunere și/sau contractare a proiectelor la nivelul GAL DT, dar și pentru creșterea calității și eficienței implementării proiectelor depuse la GAL.

• **Măsuri care ar putea fi adoptate pentru creșterea ritmului de depunere și/sau contractare a proiectelor la nivelul GAL DT :**

- Realocarea de sume între măsuri în funcție de interesul aplicanților
- Crearea în sesiunile de animare, a unor ateliere de idei și schimburi de idei și de experiență, tip "brainstorming", pentru tinerii din zonele rurale, unde să fie invitați consultant, antreprenori din zonă și oameni interesați de finanțări, unde să se poată realiza legături între antreprenori și debutanți
- Diversificarea mijloacelor de promovare ale GAL-ului și ale măsurilor lansate (ex. afișe în magazinele din zona GAL, filmulețe postate pe pagina de facebook a GAL etc.)
- Încurajarea parteneriatelor (acordarea de puncte suplimentare pentru proiecte desfășurate în parteneriat, în ghidurile de finanțare)
- Simplificarea regulilor de punere în aplicare
- Furnizarea de informații beneficiarilor „pe înțelesul lor"
- Sprijinirea beneficiarilor în perioada de implementare a proiectelor
- Publicarea pe site-ul <http://www.tarnava-mare.ro> a unor proiecte tip în sprijinul beneficiarilor, similar cu cele publicate la adresa: <http://www.madr.ro/proiecte-tip-in-atentia-beneficiarilor.html>
- Publicarea unor modele orientative de planuri de afaceri (pentru anumite măsuri) pe site-ul <http://www.tarnava-mare.ro>
- Realizarea de povești/testimoniale cu beneficiari ai proiectelor
- Modificarea unor ghiduri cu consultarea publicului interesat

• **Măsuri care ar putea fi adoptate pentru creșterea calității și eficienței implementării proiectelor depuse la GAL**

- Eliminarea depunerii de către beneficiari a documentelor emise de DSP, Mediu, Garda de Mediu, ANSVSA (negații)
- Angajarea la nivel OJFIR, CRFIR de personal care să se ocupe doar de implementarea LEADER
- Alocarea de resurse financiare sporite pentru proiectele cu construcții-montaj
- Reducerea birocrăției
- Monitorizarea atentă a proiectelor

În ceea ce privește schimbările apreciate de angajații GAL ca fiind utile în activitatea administrativă și în activitatea de animare a GAL pentru a sprijini implementarea strategiei actuale, s-au menționat:

• **în activitatea administrativă :**

- Instruirea angajaților pe teme specifice ce țin de implementarea proiectelor, pentru ca – la

rândul lor- să poată sprijini beneficiarii măsurilor din SDL

- Cooptarea unei agenții de marketing ca suport în promovare

- **în activitatea de animare a GAL:**

- Diversificarea și actualizarea permanentă a bazei de date cu potențiali beneficiari

- Schimbarea modului de prezentare în cadrul seminariilor de promovare a măsurilor din SDL – mai puține informații teoretice și mai multe clarificări, discuții libere

- Campanii de promovare a exemplelor de bune practici

-

Referitor la schimbările dorite de angajații GAL dacă implementarea strategiei ar fi la început, s-au menționat:

- Simplificarea unor măsuri de finanțare sau chiar eliminarea acestora datorită implementării dificile a acestora ținând cont de factorii externi SDL (legislația), dar care au impact direct

- Introducerea unui număr mai mic de măsuri, ceea ce ar genera mai puține ghiduri și alocări financiare pe lansări de apeluri de selecție

- Alocare multifond pentru măsurile din SDL (măsurile să fie complementare și sinergice cu alte programe de finanțare din fonduri europene)

- Creșterea valorii maxime a finanțării nerambursabile pentru proiectele depuse

- Diminuarea numărului de avize/autorizații în faza de depunere a proiectului

- Măsuri dedicate și altor tipuri de beneficiari, precum școli, ONG-uri, cu accent pe inovație

- Sprijinirea mai multor proiecte și de valoare mai mică în domeniul non-agricol

- Promovarea integrării sistematice a dezvoltării durabile în logica de intervenție a SDL, prin adoptarea unor criterii de selecție ecologice, informarea și instruirea solicitanților și beneficiarilor și difuzarea ghidurilor și manualelor

- Pentru măsurile care implică lucrări de construcții în special în zone protejate, situri UNESCO:

- alocarea unor bugete care să suporte cheltuieli suplimentare de transport și timp, pentru proiectanții care se vor deplasa de la distanță, majoritatea arhitecților fiind segregati în zonele urbane.

- prevederea unor costuri mai ridicate pentru materialele de construcții în zonele rurale, costuri generate de cheltuieli cu transportul și numărul redus de utilaje și echipe calificate de execuție disponibile.

Recomandare: Aceste schimbări pot fi luate în considerare pentru îmbunătățirea modului de proiectare și implementare ale strategiei viitoare, dar și pentru a realiza modificarea unor fișe de măsuri din actuala strategie a GAL DT.

Angajații GAL DT au menționat și unele lecții învățate din implementarea strategiei actuale care ar putea fi aplicate pentru strategia viitoare:

- Formularea măsurilor de finanțare care să răspundă într-o mai mare măsură nevoilor identificate în comunitățile membre GAL

- Sprijinirea mai multor proiecte axate pe educație și servicii

- Promovarea posibilității schimbului de produse și servicii între spațiul Uniunii Europene și zona G.A.L.

- Accentul care trebuie pus pe selectarea resurselor umane calificate, dar și pe motivarea angajaților (nu doar prin remunerare)

- Importanța acordată „vizitelor de teren” în perioada de evaluare a proiectelor

- Importanța care trebuie acordată cunoașterii ghidurilor în detaliu

- Creșterea numărului de angajați pentru a facilita implementarea strategiei

-

- Creșterea accentului care trebuie pus pe monitorizarea proiectelor

Recomandare: Unele din aceste lecții pot servi pentru a realiza modificarea unor fișe de măsuri din actuala strategie a GAL DT sau pentru introducerea de schimbări pentru îmbunătățirea modului de proiectare și implementare ale strategiei viitoare.

În perioada de implementare a SDL s-a anticipat fezabilitatea scăzută a unor indicatori de la anumite măsuri, reflectată în modificările care au avut loc la nivelul SDL și s-au adoptat măsuri (modificări ale fișelor și/sau planului de finanțare) care sprijină implementarea strategiei și obținerea indicatorilor planificați.

Angajații GAL au apreciat în mod deosebit implementarea proiectelor de cooperare și impactul acestora :

- 4 proiecte de cooperare în perioada 2016-2025, cu o valoare totală de 200.000 euro prin Sumbăsura 19.3
 - Muzeu SilviCULTURAL – GAL Dealurile Târnavelor a fost lider de parteneriat. Parteneri: GAL Lider Cluj, GAL Ținutul Zimbrilor, GAL Prietenia Mureș – Harghita <https://silvi-cultural.ro/>
 - LEADER GastroTour - - GAL Dealurile Târnavelor a fost lider de parteneriat. Parteneri: GAL Oamenii Deltei, GAL Plaiurile Bistriței, GAL Țara Oașului, GAL Sucevița – Putna <https://www.gastrotour.ro/>
 - Trasee turistice în colinele Transilvaniei. Parteneri: GAL Asociația Transilvană Brșov-Nord, GAL Dealurile Târnavelor, GAL Podișul Mediașului, GAL Microregiunea Hârtibaciu
 - Promovarea patrimoniului cultural în teritoriile GAL Dealurile Târnavelor și GAL Defileul Mureșului Superior. GAL Dealurile Târnavelor a fost lider de parteneriat. Partener: GAL Defileul Mureșului Superior

8. Concluzii și recomandări

Practica a demonstrat că la nivelul GAL DT, dar și la nivelul altor GAL-uri, pot fi proiecte declarate eligibile și selectate pentru finanțare, dar declarate ca neeligibile la nivelul AFIR. Se impune astfel, după fiecare sesiune de cereri de proiecte sau periodic, **reanalizarea/rediscutarea la nivelul GAL a proiectelor declarate eligibile și selectate de GAL, dar declarate ca neeligibile la nivelul AFIR** (pentru a diminua în viitor numărul de astfel de cazuri, dar și pentru o absorbție mai rapidă a fondurilor la nivelul teritoriului GAL).

Tot practica a demonstrat că au avut loc mai multe modificări legislative care au influențat și influențează activitatea GAL.

Astfel se impune, o **atenție sporită care trebuie acordată la nivelul GAL în ceea ce privește luarea de măsuri pentru adaptarea rapidă la noile modificări legislative, dar și colaborarea cu cele 8 UAT-uri, membre în GAL, pentru a preveni anularea sau suspendarea unui apel de selecție.**

În ceea ce privește **propunerile de proiecte depuse din partea UAT-urilor membre în GAL**, este important **ca acestea să aibă la bază informarea, consultarea și participarea cetățenilor la luarea de decizii privind proiectele care influențează semnificativ viața comunității** (de ex. prin consultări/organizarea de întâlniri cu cetățenii referitoare la modul în care ar trebui să se dezvolte viața unei localități, transparentizarea și fluidizarea procesului de elaborare a actelor normative: consultarea cetățenilor în vederea întocmirii bugetului local etc.).

Lecții învățate, cu aplicabilitate în viitor:

- Creșterea accentului care trebuie pus pe fezabilitatea indicatorilor prevăzuți în strategie, dar și pe colectarea unor indicatori suplimentari pentru a răspunde întrebărilor de evaluare
- Luarea de măsuri suplimentare în cazul indicatorilor la care se percep/se manifestă dificultăți în atingerea acestora
- Punerea în practică de măsuri care vizează atât creșterea gradului de informare în rândul populației, modul de concepere și de transmitere a informației, sprijinirea derulării de proiecte în parteneriat, alocarea de resurse financiare sporite pentru proiecte de anumit tip (de ex. cu construcții-montaj), instruirea angajaților GAL pe teme specifice ce țin de implementarea proiectelor, creșterea colaborării GAL DT cu cele 8 UAT-uri, realocarea de sume între măsuri în funcție de interesul aplicanților

Raport de evaluare finală a SDL GAL Dealurile Târnavelor 2014-2022

- Diminuarea numărului de avize/autorizații în faza de depunere a proiectului
- Măsuri dedicate și altor tipuri de beneficiari, precum școli, ONG-uri, cu accent pe inovație
- Creșterea valorii maxime a finanțării nerambursabile pentru proiectele depuse
- Simplificarea și reducerea numărului de măsuri de finanțare
- Diversificarea și actualizarea permanentă a bazei de date cu potențiali beneficiari/ dar și cu beneficiarii actuali
- Punctarea suplimentară a proiectelor care se desfășoară în parteneriat
- Sprijinirea mai multor proiecte axate pe educație și servicii
- Creșterea accentului care trebuie pus pe monitorizarea proiectelor

Astfel de lecții pot îmbunătăți modul de proiectare și implementare ale strategiilor viitoare.

Anexe:

Chestionar online angajati GAL: <https://forms.gle/16hy9BjiI4dVsXjF6>

Chestionar online beneficiari direcți: <https://forms.gle/hEwV95XEJFdqcLR88>

Chestionar online parteneri GAL: <https://forms.gle/vUb4CdQogakCuyBo6>

Chestionar online beneficiari indirecti: <https://forms.gle/QoxYRqfP7dANGkMk6>

